

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 26ης Σεπτεμβρίου 2024*

«Αίτηση αναιρέσεως – Θεσμικό δίκαιο – Μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου – Επίσημη κοινοποίηση από τα κράτη μέλη των ονομάτων των εκλεγέντων βουλευτών – Εξουσίες του Κοινοβουλίου – Αίτημα προασπίσεως της ασυλίας – Πράξεις μη δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως»

Στην υπόθεση C-600/22 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2022,

Carles Puigdemont i Casamajó, κάτοικος Βατερλώ (Βέλγιο),

Antoni Comín i Oliveres, κάτοικος Βατερλώ,

εκπροσωπούμενοι από τους P. Bekaert, S. Bekaert, advocaten, και G. Boye, abogado,

αναιρεσείοντες,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**, εκπροσωπούμενο από τους N. Görlitz, T. Lukácsi και J.-C. Puffer,

καθού πρωτοδίκως,

το **Βασίλειο της Ισπανίας**, εκπροσωπούμενο από την A. Gavela Lloris,

παρεμβαίνον πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Λυκούργο, πρόεδρο τμήματος, O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot (εισηγητή), S. Rodin και L. S. Rossi, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 11ης Απριλίου 2024,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως, ο Carles Puigdemont i Casamajó και ο Antoni Comín i Oliveres ζητούν την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 6ης Ιουλίου 2022, Puigdemont i Casamajó και Comín i Oliveres κατά Κοινοβουλίου (T-388/19, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2022:421), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως απαράδεκτες τις προσφυγές τους με αίτημα την ακύρωση της από 29 Μαΐου 2019 εντολής του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να μην τους παρασχεθεί η υπηρεσία υποδοχής και συνδρομής που παρέχεται στους νεοεκλεγέντες ευρωβουλευτές και να μην τους χορηγηθεί προσωρινή διαπίστευση (στο εξής: εντολή της 29ης Μαΐου 2019), καθώς και την ακύρωση της περιεχόμενης σε έγγραφο της 27ης Ιουνίου 2019 άρνησης του Προέδρου του ως άνω θεσμικού οργάνου να τους αναγνωρίσει την ιδιότητα του ευρωβουλευτή (στο εξής: έγγραφο της 27ης Ιουνίου 2019) (στο εξής, από κοινού: επίδικες πράξεις).

Το νομικό πλαίσιο

Η εκλογική πράξη

- 2 Το άρθρο 5 της πράξης περί εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση καθολική ψηφοφορία (ΟJ 1976, L 278, σ. 5), η οποία προσαρτάται στην απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 1976 (ΟJ 1976, L 278, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2002/772/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002 και της 23ης Σεπτεμβρίου 2002 (ΕΕ 2002, L 283, σ. 1) (στο εξής: εκλογική πράξη), ορίζει τα εξής:

«1. Η πενταετής περίοδος για την οποία εκλέγονται τα μέλη του [...] Κοινοβουλίου αρχίζει με την έναρξη της πρώτης συνόδου μετά τις εκάστοτε εκλογές.

[...]

2. Η θητεία κάθε μέλους του [...] Κοινοβουλίου αρχίζει και λήγει ταυτόχρονα με την περίοδο που αναφέρεται στην παράγραφο 1.»

- 3 Το άρθρο 8 της εκλογικής πράξης ορίζει τα εξής:

«Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας πράξης, η εκλογική διαδικασία διέπεται, σε κάθε κράτος μέλος, από τις εθνικές διατάξεις.

Οι εθνικές αυτές διατάξεις, που ενδεχομένως λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των κρατών μελών, δεν πρέπει συνολικά να θίγουν την αναλογικότητα του εκλογικού συστήματος.»

- 4 Το άρθρο 12 της ως άνω πράξης έχει ως εξής:

«Το [...] Κοινοβούλιο ελέγχει την εντολή των μελών του [...] Κοινοβουλίου. Για τον σκοπό αυτό, λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα που ανακοινώνονται επισήμως από τα κράτη μέλη και

αποφαίνεται επί των ενστάσεων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να προβληθούν βάσει των διατάξεων της παρούσας πράξης, εξαιρουμένων των εθνικών διατάξεων στις οποίες παραπέμπει η πράξη αυτή.»

5 Το άρθρο 13 της εν λόγω πράξης έχει ως εξής:

«1. Μια βουλευτική έδρα χρεώνει όταν η θητεία μέλους του [...] Κοινοβουλίου λήξει λόγω παραίτησης ή θανάτου του ή έκπτωσης από το αξίωμά του.

2. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων της παρούσας πράξης, κάθε κράτος μέλος θεσπίζει τις κατάλληλες διαδικασίες πλήρωσης τυχόν χρεώουσας έδρας για το υπόλοιπο της πενταετούς περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 5.

3. Όταν η νομοθεσία κράτους μέλους προβλέπει ρητώς την έκπτωση μέλους του [...] Κοινοβουλίου από το αξίωμά του, η θητεία του λήγει κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτής της νομοθεσίας. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές ενημερώνουν σχετικά το [...] Κοινοβούλιο.»

Ο εσωτερικός κανονισμός

6 Το άρθρο 3 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου που εφαρμόζεται στην ένατη κοινοβουλευτική περίοδο (2019-2024) (στο εξής: εσωτερικός κανονισμός), το οποίο φέρει τον τίτλο «Έλεγχος της εντολής», έχει ως εξής:

«1. Μετά τις γενικές εκλογές του [...] Κοινοβουλίου, ο Πρόεδρος [του Κοινοβουλίου] καλεί τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να ανακοινώσουν στο Κοινοβούλιο χωρίς καθυστέρηση τα ονόματα των εκλεγέντων βουλευτών, προκειμένου όλοι οι βουλευτές να είναι σε θέση να καταλάβουν τις έδρες τους στο Κοινοβούλιο με την έναρξη της πρώτης συνεδρίασης μετά τις εκλογές.

Συγχρόνως, ο Πρόεδρος [του Κοινοβουλίου] εφιστά την προσοχή των αρχών αυτών στις σχετικές διατάξεις της [εκλογικής πράξης] και τις καλεί να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να αποφευχθεί κάθε ασυμβίβαστο με το αξίωμα του βουλευτή του [...] Κοινοβουλίου.

2. Οι βουλευτές, η εκλογή των οποίων έχει ανακοινωθεί στο Κοινοβούλιο, προβαίνουν σε γραπτή δήλωση, προτού καταλάβουν την έδρα τους στο Κοινοβούλιο, ότι δεν κατέχουν οιοδήποτε αξίωμα ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του βουλευτή του [...] Κοινοβουλίου κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφοι 1 και 2 της [εκλογικής πράξης]. Κατόπιν γενικών εκλογών, η δήλωση αυτή πρέπει να πραγματοποιηθεί, εφόσον είναι δυνατόν, το αργότερο έξι ημέρες πριν από την πρώτη σύνοδο του Κοινοβουλίου μετά τις εκλογές. Έως ότου ελεγχθεί η εντολή των βουλευτών ή εκδοθεί απόφαση σε περίπτωση διαφοράς, και υπό τον όρο ότι έχουν προηγουμένως υπογράψει την προαναφερθείσα έγγραφη δήλωση, οι βουλευτές καταλαμβάνουν την έδρα τους στο Κοινοβούλιο και συμμετέχουν στα όργανά του με πλήρη δικαιώματα.

Εφόσον έχει διαπιστωθεί με στοιχεία επαληθεύσιμα από πηγές στις οποίες έχει πρόσβαση το κοινό ότι βουλευτής κατέχει αξίωμα ασυμβίβαστο προς την ιδιότητα του βουλευτή του [...] Κοινοβουλίου κατά την έννοια του άρθρου 7 παράγραφος 1 ή 2 της [εκλογικής πράξης], το Κοινοβούλιο, με βάση τις πληροφορίες που προσκομίζει ο Πρόεδρός του, διαπιστώνει τη χρεία έδρας.

3. Το Κοινοβούλιο προβαίνει αμέσως, με βάση την έκθεση της αρμόδιας επιτροπής του, στον έλεγχο της εντολής και αποφασίζει για το κύρος της εντολής εκάστου των νεοεκλεγέντων

βουλευτών του, καθώς και επί των ενδεχομένων αμφισβητήσεων, οι οποίες προβάλλονται βάσει των διατάξεων της [εκλογικής πράξης], πλην των αμφισβητήσεων που, σύμφωνα με την [π]ράξη αυτή, εμπίπτουν αποκλειστικά στις εθνικές διατάξεις στις οποίες παραπέμπει η εν λόγω [π]ράξη.

Η έκθεση της αρμόδιας επιτροπής βασίζεται στην επίσημη κοινοποίηση από κάθε κράτος μέλος του συνόλου των εκλογικών αποτελεσμάτων, στην οποία αναγράφονται τα ονόματα των εκλεγέντων υποψηφίων, καθώς και των ενδεχομένων αντικαταστατών, με τη σειρά που προκύπτει από το αποτέλεσμα των εκλογών.

Ο έλεγχος της εντολής βουλευτή μπορεί να γίνει μόνον εφόσον ο τελευταίος έχει προβεί στις γραπτές δηλώσεις που απαιτούνται κατά το παρόν άρθρο, καθώς και κατά το παράρτημα I του παρόντος Κανονισμού.

[...]»

- 7 Το άρθρο 5 του ως άνω εσωτερικού κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Προνόμια και ασυλίες», έχει ως εξής:

«[...]

2. Το Κοινοβούλιο, κατά την άσκηση των εξουσιών του σχετικά με τα προνόμια και τις ασυλίες, ενεργεί με σκοπό τη διατήρηση της ακεραιότητάς του ως δημοκρατικής νομοθετικής συνέλευσης και τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας των βουλευτών του κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η βουλευτική ασυλία δεν αποτελεί προσωπικό προνόμιο των βουλευτών, αλλά εγγύηση της ανεξαρτησίας του Κοινοβουλίου στο σύνολό του και των βουλευτών του.

[...]»

- 8 Το άρθρο 7 του εν λόγω εσωτερικού κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Υπεράσπιση των προνομίων και ασυλιών», προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Στις περιπτώσεις που εικάζεται ότι τα προνόμια και οι ασυλίες βουλευτή ή πρώην βουλευτή έχουν παραβιασθεί ή πρόκειται να παραβιασθούν από τις αρχές κράτους μέλους, δύναται να υποβληθεί αίτημα προκειμένου το Κοινοβούλιο να αποφανθεί εάν σημειώθηκε ή ενδέχεται να σημειωθεί παραβίαση των εν λόγω προνομίων και ασυλιών, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1.

2. Ειδικότερα, δύναται να υποβληθεί τέτοιο αίτημα για την υπεράσπιση προνομίων και ασυλιών εάν κριθεί ότι οι περιστάσεις θα συνιστούσαν διοικητικό ή άλλο περιορισμό επιβαλλόμενο στην ελεύθερη μετακίνηση βουλευτών που μεταβαίνουν στον τόπο συνεδρίασης του Κοινοβουλίου ή επιστρέφουν από αυτόν ή στην έκφραση γνώμης ή ψήφου δοθείσης κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή ότι θα ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 9 του πρωτοκόλλου αριθ. 7 περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Αίτημα για την υπεράσπιση των προνομίων και ασυλιών βουλευτή δεν είναι παραδεκτό εάν έχει ήδη ληφθεί αίτημα για την άρση ή την υπεράσπιση της ασυλίας του βουλευτή αυτού όσον αφορά τα ίδια περιστατικά, είτε έχει ληφθεί απόφαση σχετικά με το αίτημα αυτό είτε όχι.

4. Αίτημα για την υπεράσπιση των προνομίων και ασυλιών βουλευτή δεν εξετάζεται περαιτέρω εάν ληφθεί αίτημα για την άρση της ασυλίας του βουλευτή αυτού όσον αφορά τα ίδια περιστατικά.
5. Στις περιπτώσεις που έχει ληφθεί απόφαση για τη μη υπεράσπιση των προνομίων και ασυλιών βουλευτή, ο βουλευτής δύναται κατ' εξαίρεση να υποβάλει αίτημα για την επανεξέταση της απόφασης υποβάλλοντας νέα στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 του Κανονισμού. Το αίτημα επανεξέτασης δεν είναι παραδεκτό εάν έχει ασκηθεί προσφυγή κατά της απόφασης βάσει του άρθρου 263 [ΣΛΕΕ] ή εάν ο Πρόεδρος [του Κοινοβουλίου] κρίνει ότι τα υποβληθέντα νέα στοιχεία δεν είναι επαρκώς τεκμηριωμένα ώστε να δικαιολογείται η επανεξέταση.»
- 9 Το άρθρο 8 του ίδιου εσωτερικού κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Επείγουσα δράση του Προέδρου [του Κοινοβουλίου] για την επιβεβαίωση της ασυλίας», ορίζει τα ακόλουθα:
- «1. Σε επείγουσες περιπτώσεις, αν βουλευτής συνελήφθη ή η ελευθερία κινήσεων του περιορίστηκε κατά τρόπο που φαίνεται να παραβιάζει τα προνόμια και τις ασυλίες του, ο Πρόεδρος [του Κοινοβουλίου], ύστερα από διαβούλευση με τον πρόεδρο και τον εισηγητή της αρμόδιας επιτροπής, μπορεί να αναλάβει πρωτοβουλία με σκοπό την επιβεβαίωση των προνομίων και ασυλιών του συγκεκριμένου βουλευτή. Ο Πρόεδρος [του Κοινοβουλίου] γνωστοποιεί την πρωτοβουλία του στην επιτροπή και ενημερώνει το Κοινοβούλιο.
2. Όταν ο Πρόεδρος [του Κοινοβουλίου] κάνει χρήση των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 1, η αρμόδια επιτροπή λαμβάνει γνώση της πρωτοβουλίας του Προέδρου κατά την επόμενη συνεδρίασή της. Εφόσον η επιτροπή το θεωρεί αναγκαίο, μπορεί να συντάξει έκθεση και να την υποβάλει στο Κοινοβούλιο.»
- 10 Το άρθρο 9 του εσωτερικού κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διαδικασίες σχετικά με την ασυλία», ορίζει τα εξής:
- «1. Κάθε αίτημα το οποίο απευθύνεται στον Πρόεδρο [του Κοινοβουλίου] από αρμόδια αρχή κράτους μέλους με σκοπό την άρση της ασυλίας ενός βουλευτή, ή από βουλευτή ή πρώην βουλευτή με σκοπό την προάσπιση των προνομίων και της ασυλίας, ανακοινώνεται στην Ολομέλεια και παραπέμπεται στην αρμόδια επιτροπή.
2. Με τη σύμφωνη γνώμη του ενδιαφερόμενου βουλευτή ή πρώην βουλευτή, το αίτημα μπορεί να υποβάλλεται από άλλο βουλευτή, στον οποίο μπορεί να επιτραπεί να εκπροσωπεί τον ενδιαφερόμενο βουλευτή ή πρώην βουλευτή σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.
- Ο βουλευτής που εκπροσωπεί τον ενδιαφερόμενο βουλευτή ή πρώην βουλευτή δεν συμμετέχει στη λήψη των αποφάσεων της επιτροπής.
3. Η επιτροπή εξετάζει χωρίς καθυστέρηση, αλλά λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική περιπλοκότητά τους, τα αιτήματα για άρση της ασυλίας ή τα αιτήματα για προάσπιση των προνομίων και της ασυλίας.
4. Η επιτροπή καταρτίζει πρόταση αιτιολογημένης απόφασης που περιορίζεται σε σύσταση για την έγκριση ή την απόρριψη του αιτήματος άρσης της ασυλίας ή προάσπισης των προνομίων και της ασυλίας. Τροπολογίες δεν γίνονται δεκτές. Σε περίπτωση απόρριψης μιας πρότασης, θεωρείται εγκριθείσα η αντίθετη απόφαση.

5. Η επιτροπή μπορεί να ζητήσει από την ενδιαφερόμενη αρχή να της παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία ή επεξήγηση θεωρεί αναγκαία προκειμένου να σχηματίσει γνώμη για το εάν η ασυλία πρέπει να αρθεί ή να προασπισθεί.

6. Ο ενδιαφερόμενος βουλευτής πρέπει να έχει την ευκαιρία να εκφράσει την άποψή του και μπορεί να προσκομίσει οποιαδήποτε έγγραφα ή άλλα γραπτά στοιχεία θεωρεί χρήσιμα.

Ο ενδιαφερόμενος βουλευτής δεν παρίσταται στις συζητήσεις σχετικά με το αίτημα άρσης ή υπεράσπισης της ασυλίας του, παρά μόνο στην ίδια την ακρόαση.

Ο πρόεδρος της επιτροπής καλεί τον βουλευτή σε ακρόαση, προσδιορίζοντας την ημερομηνία και την ώρα αυτής. Ο ενδιαφερόμενος βουλευτής δύναται να παραιτηθεί του δικαιώματος ακρόασης.

Εάν ο ενδιαφερόμενος βουλευτής δεν παραστεί στην ακρόαση σύμφωνα με την εν λόγω πρόσκληση, λογίζεται ότι παραιτήθηκε του δικαιώματος ακρόασης, εκτός εάν ζητήσει να μη συμμετάσχει στην ακρόαση κατά την προτεινόμενη ημερομηνία και ώρα, έχοντας αιτιολογήσει την απουσία του. Ο πρόεδρος της επιτροπής αποφασίζει εάν θα κάνει δεκτό το ως άνω αίτημα, λαμβάνοντας υπόψη τους εκτιθέμενους λόγους· ο ενδιαφερόμενος βουλευτής δεν δύναται να προσφύγει κατά της απόφασης του προέδρου.

Εάν ο πρόεδρος της επιτροπής δεχθεί το αίτημα, καλεί τον ενδιαφερόμενο βουλευτή σε ακρόαση σε νέα ημερομηνία και ώρα. Εάν ο ενδιαφερόμενος βουλευτής αγνοήσει τη δεύτερη πρόσκληση σε ακρόαση, η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς να έχει ακουσθεί ο βουλευτής. Στην περίπτωση αυτή, δεν γίνονται δεκτά περαιτέρω αιτήματα ακρόασης ή μη συμμετοχής σε αυτή.

7. Όταν το αίτημα ζητεί την άρση ή την υπεράσπιση της ασυλίας για διαφόρους λόγους, ο κάθε ένας από αυτούς μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ξεχωριστής απόφασης. Η έκθεση της επιτροπής μπορεί, κατ' εξαίρεση, να προτείνει την άρση ή την υπεράσπιση της ασυλίας μόνο για τις ποινικές διώξεις ενώ, μέχρις ότου εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, ο βουλευτής έχει ασυλία από κάθε μορφή σύλληψης ή κράτησης ή οποιοδήποτε άλλο μέτρο τον παρεμποδίζει στην άσκηση των καθηκόντων που προβλέπει η εντολή του.

8. Η επιτροπή μπορεί να διατυπώσει αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με την αρμοδιότητα της εν λόγω αρχής και σχετικά με το παραδεκτό του αιτήματος, αλλά δεν αποφαινεται σε καμία περίπτωση για την ενοχή ή μη βουλευτών ούτε για το σκόπιμο ή μη της ποινικής δίωξης για την έκφραση γνώμης ή τις πράξεις που τους καταλογίζονται, ακόμη και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η εξέταση του αιτήματος παρέχει στην επιτροπή εμπεριστατωμένες πληροφορίες για την υπόθεση.

9. Η πρόταση απόφασης της επιτροπής εγγράφεται αυτοδικαίως στην ημερήσια διάταξη της πρώτης συνεδρίασης μετά την κατάθεσή της. Δεν επιτρέπεται να κατατεθεί οποιαδήποτε τροπολογία στην πρόταση αυτή.

Η συζήτηση περιορίζεται μόνο στους υπέρ και κατά λόγους για κάθε μία από τις προτάσεις άρσης ή διατήρησης της ασυλίας ή προάσπισης προνομίου ή ασυλίας.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 173, ο βουλευτής του οποίου τα προνόμια ή τις ασυλίες αφορά η υπόθεση δεν μπορεί να λάβει μέρος στη συζήτηση.

Η πρόταση ή οι προτάσεις απόφασης που περιέχονται στην έκθεση τίθενται σε ψηφοφορία κατά τη διάρκεια της πρώτης ώρας των ψηφοφοριών μετά τη συζήτηση.

Μετά από εξέταση του ζητήματος από το Κοινοβούλιο, διεξάγεται ξεχωριστή ψηφοφορία επί καθεμιάς από τις προτάσεις που περιλαμβάνει η έκθεση. Σε περίπτωση απόρριψης μιας πρότασης, θεωρείται εγκριθείσα η αντίθετη απόφαση.

10. Ο Πρόεδρος [του Κοινοβουλίου] ανακοινώνει αμέσως την απόφαση του Κοινοβουλίου στον ενδιαφερόμενο βουλευτή και την αρμόδια αρχή του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, ζητώντας να ενημερώνεται προσωπικώς σχετικά με οιοσδήποτε εξελίξεις και οιοσδήποτε σχετικές δικαστικές αποφάσεις στο πλαίσιο της σχετικής διαδικασίας. Μόλις ο Πρόεδρος [του Κοινοβουλίου] λάβει τις πληροφορίες αυτές, τις κοινοποιεί στο Κοινοβούλιο με τον τρόπο που θεωρεί προσφορότερο, εν ανάγκη ύστερα από διαβούλευση με την αρμόδια επιτροπή.

11. Η επιτροπή εξετάζει αυτά τα ζητήματα και χειρίζεται τα όποια έγγραφα λάβει με τη μεγαλύτερη δυνατή εμπιστευτικότητα. Η επιτροπή εξετάζει πάντα κεκλεισμένων των θυρών τις αιτήσεις που υπόκεινται στις διαδικασίες τις σχετικές με την ασυλία.

12. Το Κοινοβούλιο εξετάζει μόνο αιτήματα για την άρση της ασυλίας βουλευτή τα οποία του έχουν διαβιβαστεί από τις δικαστικές αρχές ή από τις Μόνιμες Αντιπροσωπείες των κρατών μελών.

13. Η επιτροπή ορίζει τις αρχές για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

14. Οποιοδήποτε αίτημα εκ μέρους αρμόδιας αρχής για παροχή πληροφοριών ως προς το πεδίο εφαρμογής των προνομίων ή ασυλιών των βουλευτών διεκπεραιώνεται σύμφωνα με τους ανωτέρω κανόνες.»

- 11 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος I του ως άνω εσωτερικού κανονισμού, το οποίο επιγράφεται «Κώδικας δεοντολογίας για τους βουλευτές του [...] Κοινοβουλίου σε θέματα οικονομικών συμφερόντων και σύγκρουσης συμφερόντων», ορίζει τα εξής:

«Για λόγους διαφάνειας, οι βουλευτές του [...] Κοινοβουλίου υποβάλλουν με ατομική τους ευθύνη δήλωση οικονομικών συμφερόντων στον Πρόεδρο έως το τέλος της πρώτης περιόδου συνόδου που έπεται των εκλογών για την ανάδειξη του [...] Κοινοβουλίου (ή εντός 30 ημερών από την ανάληψη των καθηκόντων τους στο Κοινοβούλιο κατά τη διάρκεια μιας κοινοβουλευτικής περιόδου), χρησιμοποιώντας το έντυπο που εγκρίνεται από το Προεδρείο σύμφωνα με το άρθρο 9. Κοινοποιούν στον Πρόεδρο οιοιοδήποτε αλλαγές που επηρεάζουν τη δήλωσή τους μέχρι το τέλος του μήνα που ακολουθεί κάθε επερχόμενη αλλαγή.»

Ο ισπανικός εκλογικός νόμος

- 12 Το άρθρο 224 του Ley orgánica 5/1985 del Régimen Electoral General (οργανικού νόμου 5/1985 περί γενικού εκλογικού καθεστώτος), της 19ης Ιουνίου 1985 (BOE αριθ. 147, της 20ής Ιουνίου 1985, σ. 19110, στο εξής: ισπανικός εκλογικός νόμος), ορίζει τα εξής:

«1. Η Junta Electoral Central (Κεντρική Εκλογική Επιτροπή, Ισπανία) προβαίνει, το αργότερο έως την εικοστή ημέρα μετά τις εκλογές, στην καταμέτρηση των ψήφων σε εθνικό επίπεδο, στην απονομή των εδρών που αντιστοιχούν στους υποψηφίους και στην ανακήρυξη της εκλογής των υποψηφίων.

2. Εντός πέντε ημερών από την ανακήρυξη της εκλογής τους, οι εκλεγέντες υποψήφιοι οφείλουν να δώσουν όρκο ή υπόσχεση υπακοής στο *Constitución española* (Ισπανικό Σύνταγμα) ενώπιον της [Κεντρικής Εκλογικής Επιτροπής]. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, η [Κεντρική Εκλογική Επιτροπή] κηρύσσει κενές τις έδρες των μελών του [...] Κοινοβουλίου τα οποία δεν έχουν δώσει όρκο υπακοής στο Ισπανικό Σύνταγμα, αναστελλομένων όλων των προνομίων που, ως εκ της θέσεώς τους, θα απήλαυναν, έως ότου δοθεί ο εν λόγω όρκος.

[...]»

Το ιστορικό της διαφοράς

- 13 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται στις σκέψεις 13 έως 36 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως. Μπορεί να συνοψισθεί, για τις ανάγκες της παρούσας απόφασεως, ως ακολούθως.
- 14 Ο C. Puigdemont i Casamajó ήταν πρόεδρος της Generalitat de Catalunya (Αυτόνομης Κοινότητας της Καταλονίας, Ισπανία) και ο A. Comín i Oliveres μέλος της Gobierno autonómico de Cataluña (Κυβέρνησης της Αυτόνομης Κοινότητας της Καταλονίας, Ισπανία) (στο εξής επίσης: αναιρεσεύοντες) κατά τον χρόνο έκδοσης του Ley 19/2017 del Parlamento de Catalunya, reguladora del referéndum de autodeterminación (νόμου 19/2017 του Κοινοβουλίου της Καταλονίας, για τη ρύθμιση του δημοψηφίσματος περί αυτοδιαθέσεως), της 6ης Σεπτεμβρίου 2017 (DOGC αριθ. 7449A, της 6ης Σεπτεμβρίου 2017, σ. 1), και του Ley 20/2017 del Parlamento de Catalunya, de transitoriedad jurídica y fundacional de la República (νόμου 20/2017 του Κοινοβουλίου της Καταλονίας, περί νομικής μεταβάσεως και ιδρυτικού της Δημοκρατίας), της 8ης Σεπτεμβρίου 2017 (DOGC αριθ. 7451A, της 8ης Σεπτεμβρίου 2017, σ. 1), καθώς και κατά τον χρόνο διεξαγωγής, την 1η Οκτωβρίου 2017, του δημοψηφίσματος περί αυτοδιάθεσης που προέβλεπε ο πρώτος από τους ως άνω νόμους, η ισχύς των διατάξεων του οποίου είχε εν τω μεταξύ ανασταλεί με απόφαση του Tribunal Constitucional (Συνταγματικού Δικαστηρίου, Ισπανία).
- 15 Κατόπιν της έκδοσης των προμνησθέντων νόμων και της διεξαγωγής του δημοψηφίσματος, η Ministerio fiscal (εισαγγελική αρχή, Ισπανία), ο Abogado del Estado (νομικός σύμβουλος του κράτους, Ισπανία) και το πολιτικό κόμμα VOX κίνησαν ποινική διαδικασία κατά των αναιρεσειόντων και άλλων προσώπων, για τα αδικήματα της «στάσης» και της «κατάχρησης δημοσίων πόρων».
- 16 Με διάταξη της 9ης Ιουλίου 2018, το Tribunal Supremo (Ανώτατο Δικαστήριο, Ισπανία) διαπίστωσε τη μη παράσταση των αναιρεσειόντων, μετά τη φυγή τους από το ισπανικό έδαφος, και ανέστειλε την ποινική διαδικασία έως ότου οι αναιρεσεύοντες εντοπισθούν εκ νέου.
- 17 Στη συνέχεια, οι αναιρεσεύοντες εξελέγησαν στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Κοινοβουλίου, οι οποίες διεξήχθησαν στην Ισπανία στις 26 Μαΐου 2019, ως επικεφαλής του εκλογικού συνδυασμού Lliures per Europa (Junts) [Ελεύθεροι για την Ευρώπη (Μαζί)]. Ο συνδυασμός αυτός έλαβε δύο έδρες στο Κοινοβούλιο.
- 18 Με την εντολή της 29ης Μαΐου 2019, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου επισήμανε στον Γενικό Γραμματέα του θεσμικού αυτού οργάνου ότι δεν έπρεπε να παρασχεθεί σε κανέναν από τους εκλεγμένους στην Ισπανία υποψηφίους πρόσβαση στο κέντρο υποδοχής (welcome village) ούτε η συνδρομή που προβλέπεται για τους νεοεκλεγέντες στο Κοινοβούλιο υποψηφίους (στο εξής: ειδική υπηρεσία υποδοχής), καθώς και ότι έπρεπε να ανασταλεί η διαπίστευσή τους έως την

επίσημη επιβεβαίωση της εκλογής τους βάσει του άρθρου 12 της εκλογικής πράξης. Συνεπώς, δεν προσφέρθηκε στους αναιρεσειόντες η ειδική υπηρεσία υποδοχής και δεν τους παρασχέθηκε πρόσβαση στο κέντρο υποδοχής ούτε τους χορηγήθηκε προσωρινή διαπίστευση και προσωρινό σήμα.

- 19 Στις 13 Ιουνίου 2019 η Κεντρική Εκλογική Επιτροπή εξέδωσε απόφαση περί «ανακήρυξης της εκλογής των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις εκλογές της 26ης Μαΐου 2019» (στο εξής: ανακοίνωση της 13ης Ιουνίου 2019), η οποία όριζε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 224, παράγραφος 1, του ισπανικού εκλογικού νόμου και βάσει των στοιχείων των συγκεντρωτικών καταμετρήσεων ψήφων που διαβιβάστηκαν από καθεμιά εκ των επαρχιακών εκλογικών επιτροπών, η Κεντρική Εκλογική Επιτροπή είχε προβεί σε νέα καταμέτρηση των ψήφων σε εθνικό επίπεδο, σε κατανομή των εδρών που αντιστοιχούσαν σε κάθε υποψήφιο και σε ονομαστική ανακήρυξη των εκλεγέντων υποψηφίων, στους οποίους καταλέγονταν οι αναιρεσειόντες. Στην ανακοίνωση της 13ης Ιουνίου 2019 αναφερόταν επίσης ότι οι εκλεγέντες υποψήφιοι επρόκειτο να δώσουν τον όρκο υπακοής στο Ισπανικό Σύνταγμα που απαιτείται από το άρθρο 224, παράγραφος 2, του ισπανικού εκλογικού νόμου στις 17 Ιουνίου 2019.
- 20 Με έγγραφο της 14ης Ιουνίου 2019 οι αναιρεσειόντες ζήτησαν από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα των εκλογών της 26ης Μαΐου 2019, όπως αυτά περιλαμβάνονταν στην ανακοίνωση της 13ης Ιουνίου 2019, να αποσύρει την εντολή της 29ης Μαΐου 2019, ώστε να μπορέσουν να έχουν πρόσβαση στις εγκαταστάσεις του Κοινοβουλίου και στην ειδική υπηρεσία υποδοχής, καθώς και να τους επιτραπεί να καταλάβουν τις έδρες τους και να ασκήσουν τα δικαιώματα που σχετίζονται με την ιδιότητά τους ως ευρωβουλευτών από τις 2 Ιουλίου 2019, ήτοι από την ημερομηνία έναρξης της πρώτης ολομέλειας μετά τις εκλογές της 26ης Μαΐου 2019.
- 21 Στις 15 Ιουνίου 2019 ο ανακριτής του Tribunal Supremo (Ανωτάτου Δικαστηρίου) απέρριψε την αίτηση των αναιρεσειόντων περί ανάκλησης των εθνικών ενταλμάτων σύλληψης που είχαν εκδώσει εις βάρος τους τα ισπανικά ποινικά δικαστήρια προκειμένου να δικασθούν στο πλαίσιο της μνημονευθείσας στη σκέψη 15 της παρούσας αποφάσεως ποινικής διαδικασίας.
- 22 Η Κεντρική Εκλογική Επιτροπή υπέβαλε στο Κοινοβούλιο, στις 17 Ιουνίου 2019, τον κατάλογο των εκλεγέντων στην Ισπανία βουλευτών (στο εξής: ανακοίνωση της 17ης Ιουνίου 2019). Τα ονόματα των αναιρεσειόντων δεν περιλαμβάνονταν σε αυτόν τον κατάλογο.
- 23 Στις 20 Ιουνίου 2019 η Κεντρική Εκλογική Επιτροπή δεν επέτρεψε στους αναιρεσειόντες να δώσουν τον όρκο υπακοής στο Ισπανικό Σύνταγμα που απαιτείται κατά το άρθρο 224, παράγραφος 2, του ισπανικού εκλογικού νόμου μέσω γραπτής δήλωσης ενώπιον συμβολαιογράφου στο Βέλγιο ή μέσω πληρεξουσίων ορισμένων με συμβολαιογραφική πράξη καταρτισθείσα στο Βέλγιο, δεδομένου ότι η ορκωμοσία πρέπει, κατά την ως άνω επιτροπή, να τελεσθεί αυτοπροσώπως.
- 24 Την ίδια ημέρα η Κεντρική Εκλογική Επιτροπή δήλωσε στο Κοινοβούλιο ότι οι αναιρεσειόντες δεν είχαν δώσει όρκο υπακοής στο Ισπανικό Σύνταγμα και ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 224, παράγραφος 2, του ισπανικού εκλογικού νόμου, κήρυξε κενές τις απονεμηθείσες σε αυτούς έδρες στο Κοινοβούλιο, αναστέλλοντας προσωρινά όλα τα προνόμια που άπτονται των καθηκόντων τους έως ότου δώσουν τον προμνησθέντα όρκο (στο εξής: ανακοίνωση της 20ής Ιουνίου 2019).

- 25 Με έγγραφο της 20ής Ιουνίου 2019 οι αναιρεσεύοντες ζήτησαν από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου να λάβει επείγοντως, βάσει του άρθρου 8 του εσωτερικού κανονισμού, όλα τα μέτρα για την επιβεβαίωση των προνομίων και ασυλιών τους και, ειδικότερα, να προασπίσει τα προνόμια και τις ασυλίες τους, να αναγνωρίσει ότι τα εθνικά εντάλματα σύλληψης που εκδόθηκαν εις βάρος τους παραβιάζουν τα εν λόγω προνόμια και ασυλίες των οποίων τυγχάνουν δυνάμει του άρθρου 9 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7) περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών), να αναγνωρίσει ότι το άρθρο 9, δεύτερο εδάφιο, του πρωτοκόλλου αυτού προστατεύει τους ευρωβουλευτές από κάθε δικαστικό περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας τους, ο οποίος μπορεί να τους εμποδίσει να εκπληρώσουν τις αναγκαίες διατυπώσεις για την ανάληψη των καθηκόντων τους, και, τέλος, να διαβιβάσει πάραυτα την απόφασή του στις αρμόδιες ισπανικές αρχές.
- 26 Με έγγραφο της 24ης Ιουνίου 2019 οι αναιρεσεύοντες επανέλαβαν, κατ' ουσίαν, το σύνολο των αιτημάτων που είχαν υποβάλει προηγουμένως με τα έγγραφα της 14ης και της 20ής Ιουνίου 2019, επί των οποίων δεν είχαν λάβει απάντηση.
- 27 Με έγγραφο της 27ης Ιουνίου 2019 ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου απάντησε στα έγγραφα της 14ης, της 20ής και της 24ης Ιουνίου 2019, επισημαίνοντας, κατ' ουσίαν, στους αναιρεσεύοντες ότι δεν μπορούσε να τους αντιμετωπίσει ως μελλοντικά μέλη του Κοινοβουλίου, για τον λόγο ότι τα ονόματά τους δεν περιλαμβάνονταν στον κατάλογο των εκλεγέντων υποψηφίων που οι ισπανικές αρχές είχαν κοινοποιήσει επισήμως.
- 28 Στις 28 Ιουνίου 2019 οι αναιρεσεύοντες ζήτησαν από το Γενικό Δικαστήριο, με προσφυγή η οποία πρωτοκολλήθηκε με αριθμό T-388/19, αφενός, την ακύρωση της εντολής της 29ης Μαΐου 2019 και, αφετέρου, την ακύρωση των επιμέρους πράξεων που περιέχονταν, κατ' αυτούς, στο έγγραφο της 27ης Ιουνίου 2019, ήτοι, πρώτον, της άρνησης του Προέδρου του Κοινοβουλίου να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα των εκλογών της 26ης Μαΐου 2019, δεύτερον, της κήρυξης, από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου, της χρείας της έδρας που απονεμήθηκε σε κάθε αναιρεσεύοντα, τρίτον, της άρνησης του Προέδρου του Κοινοβουλίου να τους επιτρέψει να αναλάβουν τα καθήκοντά τους, να ασκήσουν το αξίωμα του ευρωβουλευτή και να καταλάβουν τις έδρες τους στο Κοινοβούλιο από την έναρξη της πρώτης συνόδου μετά τις εκλογές της 26ης Μαΐου 2019 και, τέταρτον, της άρνησης του Προέδρου του Κοινοβουλίου να αναλάβει επείγουσα πρωτοβουλία, βάσει του άρθρου 8 του εσωτερικού κανονισμού, για την επιβεβαίωση των προνομίων και ασυλιών τους.
- 29 Την ίδια ημέρα οι αναιρεσεύοντες υπέβαλαν, παράλληλα με την προσφυγή τους, αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, η οποία πρωτοκολλήθηκε με αριθμό T-388/19 R, με αίτημα την αναστολή εκτέλεσης, πρώτον, της αποφάσεως του Προέδρου του Κοινοβουλίου να μη λάβει υπόψη τα επισήμως ανακηρυχθέντα από το Βασίλειο της Ισπανίας αποτελέσματα των εκλογών του Κοινοβουλίου της 26ης Μαΐου 2019 και της επακόλουθης αποφάσεως να ληφθεί υπόψη διαφορετικός και ελλιπής κατάλογος εκλεγέντων βουλευτών, ο οποίος κοινοποιήθηκε από τις ισπανικές αρχές στις 17 Ιουνίου 2019, δεύτερον, της αποφάσεως του Προέδρου του Κοινοβουλίου να θεωρήσει ότι η ανακοίνωση της 20ής Ιουνίου 2019 κατέστησε ανίσχυρη την ανακήρυξη των αναιρεσειόντων ως εκλεγέντων μελών του Κοινοβουλίου και, τρίτον, της αποφάσεως του Κοινοβουλίου να μην αναγνωρίσει στους αναιρεσεύοντες, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του εσωτερικού του κανονισμού, το δικαίωμα να καταλάβουν τις έδρες τους στο Κοινοβούλιο και να συμμετάσχουν στα όργανά του με πλήρη δικαιώματα από την έναρξη της κοινοβουλευτικής συνόδου και έως την έκδοση αποφάσεως επί των διαφορών που εκκρεμούν ενώπιον του Κοινοβουλίου και των ισπανικών δικαστικών αρχών. Οι αναιρεσεύοντες ζήτησαν επίσης να υποχρεωθεί το Κοινοβούλιο να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο,

περιλαμβανομένης της επιβεβαίωσης των προνομίων και ασυλιών τους που απορρέουν από το άρθρο 9 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών, προκειμένου να είναι σε θέση να καταλάβουν τις έδρες τους στο Κοινοβούλιο από την έναρξη της πρώτης συνόδου του μετά τις εκλογές.

- 30 Με ηλεκτρονικό μήνυμα της 10ης Οκτωβρίου 2019 η ευρωβουλευτής D. Riba i Giner, ενεργώντας εξ ονόματος των αναιρεσιδόντων, υπέβαλε στον εκλεγέντα στις 3 Ιουλίου 2019 Πρόεδρο του Κοινοβουλίου, καθώς και στον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο της επιτροπής νομικών θεμάτων του Κοινοβουλίου, αίτημα υπογεγραμμένο από 38 ευρωβουλευτές διαφορετικών εθνικοτήτων και διαφορετικών πολιτικών κομμάτων, περιλαμβανομένης της ίδιας, προκειμένου, μεταξύ άλλων, το Κοινοβούλιο να προασπιστεί, βάσει του άρθρου 9 του εσωτερικού του κανονισμού, την κοινοβουλευτική ασυλία των αναιρεσιδόντων, η οποία θεσπίζεται στο άρθρο 9, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών.
- 31 Στις 14 Οκτωβρίου 2019 ο ανακριτής του ποινικού τμήματος του Tribunal Supremo (Ανωτάτου Δικαστηρίου) εξέδωσε εθνικό ένταλμα σύλληψης, ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και διεθνές ένταλμα σύλληψης εις βάρος του C. Puigdemont i Casamajó, προκειμένου ο τελευταίος να δικαστεί στο πλαίσιο της μνημονευθείσας στη σκέψη 15 της παρούσας αποφάσεως ποινικής διαδικασίας. Τα ίδια εντάλματα σύλληψης εκδόθηκαν εις βάρος του A. Comín i Oliveres στις 4 Νοεμβρίου 2019. Ο C. Puigdemont i Casamajó και ο A. Comín i Oliveres τέθηκαν υπό κράτηση στο Βέλγιο στις 17 Οκτωβρίου και στις 7 Νοεμβρίου 2019, αντιστοίχως, και αφέθηκαν αυθημερόν ελεύθεροι υπό όρους.
- 32 Με δύο έγγραφα της 10ης Δεκεμβρίου 2019, τα οποία είχαν παρόμοιο περιεχόμενο, εκ των οποίων το ένα απευθυνόταν στην D. Riba i Giner και το άλλο στο σύνολο των 38 ευρωβουλευτών που μνημονεύονται στη σκέψη 30 της παρούσας αποφάσεως, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου επισήμανε ότι δεν μπορούσε να θεωρήσει τους αναιρεσιδόντες μέλη του Κοινοβουλίου ελλείψει επίσημης κοινοποίησης της εκλογής τους από τις ισπανικές αρχές.
- 33 Με την απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), το Δικαστήριο έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι πρόσωπο του οποίου η εκλογή στο Κοινοβούλιο έχει επισήμως ανακηρυχθεί, αλλά στο οποίο δεν επιτράπηκε να εκπληρώσει ορισμένες απαιτήσεις που προβλέπονται από το εσωτερικό δίκαιο κατόπιν της ως άνω ανακήρυξης καθώς και να μεταβεί στο Κοινοβούλιο προκειμένου να συμμετάσχει στην πρώτη σύνοδό του, πρέπει να θεωρείται ότι απολαύει ασυλίας δυνάμει του άρθρου 9, δεύτερο εδάφιο, του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών.
- 34 Με διάταξη της 1ης Ιουλίου 2019, Puigdemont i Casamajó και Comín i Oliveres κατά Κοινοβουλίου (T-388/19 R, EU:T:2019:467), ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου απέρριψε τη μνημονευθείσα στη σκέψη 29 της παρούσας αποφάσεως αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 35 Με διάταξη της 20ής Δεκεμβρίου 2019, Puigdemont i Casamajó και Comín i Oliveres κατά Κοινοβουλίου [C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149], η Αντιπρόεδρος του Δικαστηρίου αναίρεσε τη διάταξη του Προέδρου του Γενικού Δικαστηρίου, της 1ης Ιουλίου 2019 (T-388/19 R, EU:T:2019:467), ανέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.

- 36 Κατά την ολομέλεια της 13ης Ιανουαρίου 2020, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου ανακοίνωσε ότι το θεσμικό όργανο λαμβάνει υπόψη, κατόπιν της αποφάσεως της 19ης Δεκεμβρίου 2019, Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), την εκλογή των αναιρεσιδόντων στο Κοινοβούλιο με ισχύ από τις 2 Ιουλίου 2019 (στο εξής: πράξη της 13ης Ιανουαρίου 2020).
- 37 Στις 20 Φεβρουαρίου 2020 οι αναιρεσιδόντες άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως του εγγράφου της 10ης Δεκεμβρίου 2019, το οποίο ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου απηύθυνε στην D. Riba i Giner. Η προσφυγή αυτή πρωτοκολλήθηκε με αριθμό T-115/20.
- 38 Με διάταξη της 19ης Μαρτίου 2020, Puigdemont i Casamajó και Comín i Oliveres κατά Κοινοβουλίου (T-388/19 R-RENV, EU:T:2020:114), ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου, αποφαινόμενος κατόπιν αναπομπής μετά τη διάταξη της 20ής Δεκεμβρίου 2019, Puigdemont i Casamajó και Comín i Oliveres κατά Κοινοβουλίου [C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149], έκρινε ότι, λαμβανομένου υπόψη ότι μεσολάβησε η πράξη της 13ης Ιανουαρίου 2020, δεν συνέτρεχε πλέον λόγος να αποφανθεί επί της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 39 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο, κατ' ουσίαν, απέρριψε τη μνημονευθείσα στη σκέψη 28 της παρούσας αποφάσεως προσφυγή, με την αιτιολογία ότι βάλλει κατά πράξεων μη δεκτικών προσφυγής ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων

- 40 Με την αίτηση αναιρέσεως, οι αναιρεσιδόντες ζητούν από το Δικαστήριο:
- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·
 - να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο ή, επικουρικώς, να ακυρώσει τις επίδικες πράξεις και
 - να καταδικάσει το Κοινοβούλιο και το Βασίλειο της Ισπανίας στα δικαστικά έξοδα ή, επικουρικώς, να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 41 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο:
- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και
 - να καταδικάσει τους αναιρεσιδόντες στα δικαστικά έξοδα της αναιρετικής διαδικασίας.
- 42 Το Βασίλειο της Ισπανίας ζητεί από το Δικαστήριο:
- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως απαράδεκτη ή, επικουρικώς, ως αβάσιμη και
 - να καταδικάσει τους αναιρεσιδόντες στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

- 43 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, οι αναιρεσείοντες προβάλλουν τέσσερις λόγους αναιρέσεως. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως αμφισβητούν το σκεπτικό βάσει του οποίου το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως απαράδεκτα τα αιτήματά τους για ακύρωση των επίδικων πράξεων με την αιτιολογία ότι οι πράξεις αυτές δεν έχουν μεταβάλει τη νομική τους κατάσταση. Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως οι αναιρεσείοντες ζητούν επικουρικώς από το Δικαστήριο να επανεξετάσει τη νομολογία που απορρέει από την απόφαση της 30ής Απριλίου 2009, Ιταλία και Donnici κατά Κοινοβουλίου (C-393/07 και C-9/08, EU:C:2009:275), και εγείρουν, σε περίπτωση που αυτό δεν γίνει δεκτό, ένσταση περί ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 12 της εκλογικής πράξης. Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως οι αναιρεσείοντες βάλλουν κατά του σκεπτικού βάσει του οποίου το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η μη ανάληψη, από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου, επείγουσας πρωτοβουλίας για την επιβεβαίωση των προνομίων και ασυλιών τους, δυνάμει του άρθρου 8 του εσωτερικού κανονισμού, δεν μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως. Τέλος, με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως οι αναιρεσείοντες προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι κακώς έκρινε ότι τα επιχειρήματά τους, με τα οποία αμφισβητούν την προβαλλόμενη άρνηση του Προέδρου του Κοινοβουλίου να διαβιβάσει το αίτημά τους για προάσπιση των προνομίων και ασυλιών τους στην αρμόδια επιτροπή του θεσμικού αυτού οργάνου, βάλλουν κατά ανυπόστατης πράξης, ελλείπει υποβολής από τους ενδιαφερομένους τέτοιου αιτήματος βάσει των άρθρων 7 και 9 του εσωτερικού κανονισμού.

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 44 Το Βασίλειο της Ισπανίας υποστηρίζει, κυρίως, ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι απαράδεκτη στο σύνολό της λόγω του ότι, κατ' ουσίαν, δεν πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 256, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, καθώς και του άρθρου 168, παράγραφος 1, στοιχείο δ', και του άρθρου 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, διότι δεν προσδιορίζονται κατά τρόπο αρκούντως σαφή και ακριβή τα επικρινόμενα σημεία του σκεπτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και τα νομικά επιχειρήματα στα οποία στηρίζεται το αίτημα των αναιρεσειόντων. Το Βασίλειο της Ισπανίας υποστηρίζει επίσης ότι η αίτηση αναιρέσεως απλώς επαναλαμβάνει τους λόγους και τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, με συνέπεια να αποτελεί, στην πραγματικότητα, αίτηση επανεξέτασης της ασκηθείσας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγής, όπερ εκφεύγει της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου στο πλαίσιο αναιρετικής διαδικασίας.
- 45 Με τα επιχειρήματα τα οποία αντιτάσσουν στους επιμέρους λόγους αναιρέσεως που προβάλλουν οι αναιρεσείοντες, το Κοινοβούλιο και το Βασίλειο της Ισπανίας υποστηρίζουν επίσης ότι οι λόγοι αυτοί είναι, σε μεγάλο βαθμό, απαράδεκτοι.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 46 Καίτοι είναι αληθές ότι η διατύπωση των δικογράφων των αναιρεσειόντων προσομοιάζει εν μέρει με αίτηση επανεξέτασης της ασκηθείσας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγής και είναι, σε πλείονα σημεία, συγκεχυμένη και επαναλαμβανόμενη, επιβάλλεται, ωστόσο, η διαπίστωση ότι η αίτηση αναιρέσεως στο σύνολό της, όπως και τα κύρια επιχειρήματα που αναπτύσσονται προς στήριξη καθενός από τους λόγους αναιρέσεως μνημονεύουν τα επικρινόμενα σημεία του

σκεπτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και παραθέτουν, κατά τρόπο αρκούντως σαφή ώστε το Δικαστήριο να είναι σε θέση να αποφανθεί, τα νομικά επιχειρήματα με τα οποία οι αναιρεσείοντες επιδιώκουν να τα αμφισβητήσουν.

- 47 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το Βασίλειο της Ισπανίας, η αίτηση αναιρέσεως, στο σύνολό της, δεν αντιβαίνει στις απαιτήσεις του άρθρου 256, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, καθώς και του άρθρου 168, παράγραφος 1, στοιχείο δ', και του άρθρου 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας. Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά τα επιχειρήματα που προβάλλονται προς στήριξη καθενός από τους λόγους αναιρέσεως.
- 48 Επομένως, οι ενστάσεις απαραδέκτου που προέβαλαν το Κοινοβούλιο και το Βασίλειο της Ισπανίας πρέπει να απορριφθούν.

Επί της ουσίας

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 49 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσείοντες θεωρούν, κατ' ουσίαν, ότι στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο υπό το πρίσμα του άρθρου 263 ΣΛΕΕ και του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), σε πλάνη περί τον νομικό χαρακτηρισμό και σε πλείονες παραμορφώσεις, κρίνοντας ότι οι επίδικες πράξεις δεν είναι δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως λόγω του ότι δεν επέφεραν μεταβολή της νομικής κατάστασης των αναιρεσιδόντων.
- 50 Όσον αφορά, κατά πρώτον, το έγγραφο της 27ης Ιουνίου 2019, οι αναιρεσείοντες προσάπτουν κυρίως στο Γενικό Δικαστήριο ότι κακώς έκρινε ότι ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου όφειλε να λάβει υπόψη τις ανακοινώσεις της 17ης και της 20ής Ιουνίου 2019, στις οποίες αποτυπωνόταν η θέση των ισπανικών αρχών ότι οι αναιρεσείοντες δεν καταλέγονταν στους εκλεγέντες βουλευτές διότι δεν έδωσαν τον όρκο υπακοής στο Ισπανικό Σύνταγμα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 224, παράγραφος 2, του ισπανικού εκλογικού νόμου, και όχι τα αποτελέσματα της 13ης Ιουνίου 2019, στα οποία αποτυπώνονταν οι εκπεφρασμένες κατά την ψηφοφορία της 26ης Μαΐου 2019 ψήφοι. Συναφώς, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πάσχει πλάνη περί το δίκαιο και παραμόρφωση, καθότι στηρίζεται στην αντίληψη ότι οι ανακοινώσεις της 17ης και της 20ής Ιουνίου 2019 αποτυπώνουν τα αποτελέσματα των εκλογών της 26ης Μαΐου 2019.
- 51 Οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι, δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, της εκλογικής πράξης, είχαν οπωσδήποτε το δικαίωμα να καταλάβουν προσωρινά τις έδρες τους, μαζί με τα λοιπά μέλη του Κοινοβουλίου, από την έναρξη της συνόδου στις 2 Ιουλίου 2019, έστω και αν η εντολή τους δεν είχε ακόμη ελεγχθεί. Η έκδοση, στη συνέχεια, της πράξης της 13ης Ιανουαρίου 2020 επιβεβαίωσε την ερμηνεία αυτή.
- 52 Κατά την άποψή τους, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε επίσης σε πλάνη περί το δίκαιο υπό το πρίσμα του άρθρου 223 ΣΛΕΕ και παραμόρφωσε την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση κρίνοντας ότι η θέσπιση των προϋποθέσεων ή απαιτήσεων που προηγούνται της ανάληψης καθηκόντων των ευρωβουλευτών υπάγεται σε συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη, ενώ υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης. Όπως προκύπτει από την απόφαση της

19ης Δεκεμβρίου 2019, *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115), και από τη διάταξη της 20ής Δεκεμβρίου 2019, *Puigdemont i Casamajó και Comín i Oliveres κατά Κοινοβουλίου* [C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149], το ισπανικό δίκαιο αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης καθόσον θεσπίζει πρόσθετες απαιτήσεις σε σχέση με τις προβλεπόμενες από το δίκαιο αυτό, μη εμπίπτουσες στην εθνική εκλογική διαδικασία η οποία, κατά την άποψή τους, περατώνεται με την ανακήρυξη των αποτελεσμάτων. Οι αναιρεσεύοντες θεωρούν ότι εναπέκειτο στο Κοινοβούλιο, δυνάμει του άρθρου 12 της εκλογικής πράξης, να εξετάσει το ζήτημα αυτό ως εκλογική ένσταση που υποβάλλεται ενώπιόν του βάσει της εν λόγω πράξης. Επίσης, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να αποφανθεί και υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, παρέβη δε το άρθρο 47 του Χάρτη, απορρίπτοντας ως αλυσιτελές το επιχείρημα που προβλήθηκε περί αναρμοδιότητας του Βασιλείου της Ισπανίας να επιβάλει την προβλεπόμενη στο άρθρο 224, παράγραφος 2, του ισπανικού εκλογικού νόμου υποχρέωση παροχής όρκου υπακοής στο Ισπανικό Σύνταγμα.

- 53 Οι αναιρεσεύοντες θεωρούν, εξάλλου, ότι το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε παράνομη αντικατάσταση του σκεπτικού του εγγράφου της 27ης Ιουνίου 2019 και παραμόρφωσε τη διατύπωση του εγγράφου αυτού επισημαίνοντας σε πλείονες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι το εν λόγω έγγραφο δεν στηριζόταν στη διαπίστωση ότι οι αναιρεσεύοντες δεν είχαν αποκτήσει την ιδιότητα του ευρωβουλευτή, αλλά μόνο στη διαπίστωση ότι δεν πληρούσαν τις τυπικές προϋποθέσεις για την άσκηση της εντολής τους.
- 54 Επιπλέον, οι αναιρεσεύοντες υποστηρίζουν ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ενέχει παραμόρφωση, αντιφατική αιτιολογία και αντιβαίνει στα άρθρα 8 και 12 της εκλογικής πράξης, στο άρθρο 39, παράγραφος 2, του Χάρτη, καθώς και στην απόφαση της 30ής Απριλίου 2009, *Ιταλία και Donnici κατά Κοινοβουλίου* (C-393/07 και C-9/08, EU:C:2009:275), καθότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το Κοινοβούλιο δεν μπορούσε να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα που ανακοινώθηκαν στις 13 Ιουνίου 2019, ενώ η εν λόγω ανακοίνωση δεν είχε αμφισβητηθεί και αποτελούσε τη μόνη νομικά δεσμευτική πράξη την οποία έπρεπε να λάβει υπόψη το Γενικό Δικαστήριο, αποκλεισμένων των ανακοινώσεων της 17ης και της 20ής Ιουνίου 2019, οι οποίες δεν το δέσμευαν. Το γεγονός ότι το Βασίλειο της Ισπανίας παρέβη την υποχρέωση που υπέχει για καλόπιστη συνεργασία μη κοινοποιώντας στο Κοινοβούλιο τα αποτελέσματα που ανακοινώθηκαν επισήμως στις 13 Ιουνίου 2019 δεν απάλλαζε το εν λόγω θεσμικό όργανο από την υποχρέωση να τα λάβει υπόψη.
- 55 Ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στο Κοινοβούλιο ήταν αναγκαία, όπερ αμφισβητούν, οι αναιρεσεύοντες θεωρούν ότι, αντιθέτως προς όσα προκύπτουν από το σκεπτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η ανακοίνωση της 13ης Ιουνίου 2019 αρκούσε ούτως ή άλλως ώστε το Κοινοβούλιο να υποχρεούται να λάβει υπόψη την εκλογή των αναιρεσιδόντων ως ευρωβουλευτών.
- 56 Οι αναιρεσεύοντες υποστηρίζουν επίσης ότι το σκεπτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως καταλήγει στην κρίση ότι το Κοινοβούλιο πρέπει να λαμβάνει υπόψη οποιεσδήποτε πράξεις των εθνικών αρχών, ακόμη και εκείνες που οι αρχές αυτές εξέδωσαν αναρμοδίως, όπερ αντιβαίνει στην απόφαση της 9ης Μαρτίου 1978, *Simmenthal* (106/77, EU:C:1978:49). Οι αναιρεσεύοντες θεωρούν ότι το σκεπτικό παραγνωρίζει επίσης ότι το δίκαιο της Ένωσης, ιδίως δε το άρθρο 223, παράγραφος 2, και το άρθρο 232 ΣΛΕΕ, δεν επιτρέπει στα κράτη μέλη να κηρύσσουν την αναστολή, έστω και προσωρινή, της εντολής ευρωβουλευτή και, κατ' αυτόν τον τρόπο, να τροποποιούν τον αριθμό των βουλευτών και εν τέλει τη σύνθεση του Κοινοβουλίου. Συναφώς, υποστηρίζουν ότι η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 3ης Δεκεμβρίου 1992, *Oleificio Borelli κατά Επιτροπής* (C-97/91, EU:C:1992:491), διαφέρει από την υπό κρίση υπόθεση.

57. Επισημαίνοντας παράλληλα ότι το σημείο αυτό αφορά την ουσία της υπόθεσης και όχι την τήρηση των προϋποθέσεων του παραδεκτού της προσφυγής ακυρώσεως κατά το άρθρο 263 ΣΛΕΕ, υποστηρίζουν επίσης ότι η απόφαση του Προέδρου του Κοινοβουλίου να τους εμποδίσει να καταλάβουν τις έδρες τους στο εν λόγω θεσμικό όργανο επέφερε την εις βάρος τους «ιδιαιτέρως σοβαρή και πρωτοφανή» παράβαση του άρθρου 39, παράγραφος 2, του Χάρτη, καθώς και του άρθρου 1, παράγραφος 3, της εκλογικής πράξης, σχετικά με την εκλογιμότητά τους, κατά τρόπο αντίθετο προς τις τοποθετήσεις της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών καθώς και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Δημοκρατία μέσω της Νομοθεσίας, αποκαλούμενης «Επιτροπή της Βενετίας».
58. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε επίσης την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ή, τουλάχιστον, δεν έλαβε υπόψη το περιεχόμενο των δικογράφων που του υποβλήθηκαν, κρίνοντας ότι δεν αμφισβητείται ότι οι αναιρεσειόντες δεν τήρησαν το άρθρο 224, παράγραφος 2, του ισπανικού εκλογικού νόμου, παρότι εκκρεμούσε σχετική προσφυγή ενώπιον του Tribunal Constitucional (Συνταγματικού Δικαστηρίου).
59. Όσον αφορά, κατά δεύτερον, την εντολή της 29ης Μαΐου 2019, οι αναιρεσειόντες υποστηρίζουν ότι η πράξη αυτή, η οποία τους αφορούσε άμεσα και ατομικά, ήταν άρρηκτα συνδεδεμένη με το έγγραφο της 27ης Ιουνίου 2019 και ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε ή, τουλάχιστον, αλλοίωσε τα πραγματικά περιστατικά και υπέπεσε σε αντιφάσεις στην αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κρίνοντας ότι η ως άνω εντολή έπαυσε να παράγει αποτελέσματα στις 17 Ιουνίου 2019. Το σκεπτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως πάσχει επίσης πρόδηλη πλάνη περί το δίκαιο, καθότι αναφέρει ότι η εντολή της 29ης Μαΐου 2019 δεν ήταν η αιτία της αδυναμίας των αναιρεσειόντων να αναλάβουν τα καθήκοντά τους.
60. Το Κοινοβούλιο και το Βασίλειο της Ισπανίας θεωρούν ότι τα επιχειρήματα των αναιρεσειόντων προς στήριξη του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

61. Κατά πρώτον, σε σχέση με το έγγραφο της 27ης Ιουνίου 2019, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 2, και το άρθρο 13, παράγραφος 2, ΣΕΕ, το Κοινοβούλιο ενεργεί εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται από τις Συνθήκες.
62. Όσον αφορά την εκλογή των μελών του Κοινοβουλίου, ελλείπει θεσπίσεως ενιαίας εκλογικής διαδικασίας, η διαδικασία εξακολουθεί να διέπεται σε κάθε κράτος μέλος από τις εθνικές διατάξεις υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της εκλογικής πράξης, σύμφωνα με το άρθρο 8 της πράξης αυτής (απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 2022, Junqueras i Vies κατά Κοινοβουλίου, C-115/21 P, EU:C:2022:1021, σκέψη 60).
63. Το άρθρο 12 της εν λόγω πράξης ορίζει ότι το Κοινοβούλιο «λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα που ανακοινώνονται επισήμως από τα κράτη μέλη και αποφαινεται επί των ενστάσεων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να προβληθούν βάσει των διατάξεων [αυτής], εξαιρουμένων των εθνικών διατάξεων στις οποίες παραπέμπει η πράξη αυτή».
64. Όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, στο πλαίσιο της εκλογικής πράξης, η φράση «λαμβάνει υπόψη» αποκλείει τη διακριτική ευχέρεια του Κοινοβουλίου για την ανακήρυξη των εκλεγέντων βουλευτών, δεδομένου ότι οι εθνικές αρχές είναι αποκλειστικώς αρμόδιες προς τούτο, σύμφωνα

με τη διαδικασία που διέπεται από το εθνικό δίκαιο (πρβλ. απόφαση της 30ής Απριλίου 2009, Ιταλία και Donnici κατά Κοινοβουλίου, C-393/07 και C-9/08, EU:C:2009:275, σκέψεις 55 και 56 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 65 Από το γράμμα του άρθρου 12 της εκλογικής πράξης προκύπτει ότι, στο πλαίσιο αυτό, απόκειται αποκλειστικώς στο Κοινοβούλιο να αποφαινεται επί των ενστάσεων που υποβάλλονται βάσει της εκλογικής πράξης. Αντιθέτως, το εν λόγω θεσμικό όργανο ουδεμία αρμοδιότητα έχει που να του επιτρέπει να ελέγχει κατά πόσον η εθνική εκλογική διαδικασία ή η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων από τις εθνικές αρχές είναι νομότυπες ή συνάδουν προς το δίκαιο της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 30ής Απριλίου 2009, Ιταλία και Donnici κατά Κοινοβουλίου, C-393/07 και C-9/08, EU:C:2009:275, σκέψεις 55 έως 57, 60, 67 και 68). Το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η εκλογική πράξη παραπέμπει η ίδια στο εθνικό δίκαιο.
- 66 Η εφαρμογή της προβλεπόμενης στην εκλογική πράξη κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, από το άρθρο 3 του εσωτερικού κανονισμού, το οποίο ορίζει, στην παράγραφο 1, ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ανακοινώνουν στο Κοινοβούλιο τα ονόματα των εκλεγέντων βουλευτών. Μόνον οι βουλευτές των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται στον κατάλογο που κοινοποιούν οι εθνικές αρχές υπόκεινται, εν συνεχεία, στις διατυπώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3, παράγραφοι 2 και 3, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της εντολής τους.
- 67 Το γεγονός ότι ο πίνακας που κοινοποιείται στο Κοινοβούλιο από τις εθνικές αρχές δεν αντιστοιχεί στα αποτελέσματα που ανακοινώθηκαν επισήμως από ένα κράτος μέλος, αντιθέτως προς τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 της εκλογικής πράξης, ή, γενικότερα, το γεγονός ότι ο κατάλογος αυτός ενέχει σφάλματα ή παραλείψεις δεν επιτρέπει στο εν λόγω θεσμικό όργανο να αγνοήσει τα ονόματα των εκλεγμένων βουλευτών που του κοινοποιήθηκαν επισήμως από τις εθνικές αρχές.
- 68 Πράγματι, πέραν του ότι ο έλεγχος της ακρίβειας του καταλόγου των εκλεγέντων βουλευτών που κοινοποιούν τα κράτη μέλη θα συνιστούσε, στην πράξη, καθήκον το οποίο θα αδυνατούσε να εκπληρώσει το Κοινοβούλιο, ένας τέτοιος έλεγχος θα παρείχε στο εν λόγω θεσμικό όργανο τη δυνατότητα να ελέγχει τη συμβατότητα με το δίκαιο της Ένωσης της εθνικής εκλογικής διαδικασίας και, επομένως, των αποτελεσμάτων των εκλογών που διέπονται από τη διαδικασία αυτήν, όπερ θα αντέβαινε στην κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών την οποία προβλέπει η εκλογική πράξη.
- 69 Εντός του πλήρους συστήματος ενδίκων βοηθημάτων που καθιερώνει το δίκαιο της Ένωσης, ο έλεγχος αυτός απόκειται αποκλειστικώς στα εθνικά δικαστήρια, ενδεχομένως κατόπιν προδικαστικής παραπομπής στο Δικαστήριο βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, ή στο ίδιο το Δικαστήριο κατόπιν προσφυγής λόγω παραβάσεως βάσει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ [πρβλ., κατ' αναλογία, διάταξη της Αντιπροέδρου του Δικαστηρίου της 8ης Οκτωβρίου 2020, Junqueras i Vies κατά Κοινοβουλίου, C-201/20 P(R), EU:C:2020:818, σκέψη 66].
- 70 Τα επιχειρήματα των αναιρεσιόντων σχετικά με το έγγραφο της 27ης Ιουνίου 2019 πρέπει να εξεταστούν υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων.
- 71 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι το έγγραφο της 27ης Ιουνίου 2019 δεν μετέβαλε τη νομική κατάσταση των αναιρεσιόντων και ότι, ως εκ τούτου, δεν ήταν δεκτικό προσφυγής ακυρώσεως βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι, όπως διαπιστώθηκε από το Γενικό Δικαστήριο ιδίως στις σκέψεις 104, 114 και 117 έως 119 της

ίδιας αποφάσεως, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου απλώς έλαβε υπόψη, ως όφειλε, τον κατάλογο των εκλεγέντων βουλευτών ο οποίος του κοινοποιήθηκε από τις ισπανικές αρχές στις 17 και 20 Ιουνίου 2019 και ο οποίος αποτελούσε για τον ίδιο προϋπάρχουσα κατάσταση.

- 72 Το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε, στις σκέψεις 130 και 131 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η απαίτηση περί όρκου υπακοής στο Ισπανικό Σύνταγμα, την οποία προβλέπει το άρθρο 224, παράγραφος 2, του ισπανικού εκλογικού νόμου, αντίκειται στο δίκαιο της Ένωσης λόγω του ότι δεν περιλαμβάνεται στην υπαγόμενη στην αρμοδιότητα των κρατών μελών εθνική εκλογική διαδικασία, δεν απόκειται στο Κοινοβούλιο ούτε, κατά συνέπεια, στο Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο της προσφυγής της οποίας έχει επιληφθεί, να αποφανθεί επί του ζητήματος αυτού, δεδομένου ότι τέτοιου είδους διαφορά πρέπει να επιλυθεί από τα εθνικά δικαστήρια, ενδεχομένως κατόπιν προδικαστικής παραπομπής στο Δικαστήριο, ή απευθείας από το Δικαστήριο στο πλαίσιο προσφυγής λόγω παραβάσεως δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ.
- 73 Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε επίσης, στις σκέψεις 142 έως 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επιχειρηματολογία των αναιρεσιόντων, κατά την οποία οι αναγκαίες διατυπώσεις για να καταλάβουν τις έδρες τους στο Κοινοβούλιο έπρεπε να εκπληρωθούν αποκλειστικώς ενώπιον του θεσμικού αυτού οργάνου, δεν επιβεβαιώνεται από την απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115).
- 74 Με την αίτηση αναιρέσεως, οι αναιρεσιόντες προσάπτουν, κατ' ουσίαν, στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και ότι παρέλειψε να αποφανθεί με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, υπέπεσε δε σε πλείονες παραμορφώσεις, κρίνοντας ότι το Κοινοβούλιο όφειλε να λάβει υπόψη τον κατάλογο των εκλεγέντων βουλευτών ο οποίος του είχε κοινοποιηθεί επισήμως από τις ισπανικές αρχές.
- 75 Εντούτοις, από τις εκτιμήσεις που εκτίθενται στις σκέψεις 60 έως 68 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τα άρθρα 8 και 12 της εκλογικής πράξης ή να παραβεί το άρθρο 39, παράγραφος 2, του Χάρτη, και χωρίς να παραμορφώσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση όσον αφορά το περιεχόμενο των ανακοινώσεων της 17ης και της 20ής Ιουνίου 2019 ή το περιεχόμενο του εγγράφου της 27ης Ιουνίου 2019, έκρινε ότι ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου δεν μπορούσε να αγνοήσει τον κατάλογο των εκλεγέντων βουλευτών ο οποίος του είχε κοινοποιηθεί επισήμως από τις ισπανικές αρχές και του οποίου την ακρίβεια δεν ήταν αρμόδιος να ελέγξει, διότι σε διαφορετική περίπτωση θα παραβίαζε τη θεσπισθείσα με την εκλογική πράξη κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών,.
- 76 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, της εκλογικής πράξης, το οποίο διευκρινίζει ότι η πενταετής περίοδος για την οποία εκλέγονται τα μέλη του Κοινοβουλίου αρχίζει με την έναρξη της πρώτης συνόδου μετά τις εκάστοτε εκλογές, δεν μπορεί να κλονίσει το ανωτέρω συμπέρασμα, καθότι η διάταξη αυτή απλώς καθορίζει τα χρονικά όρια της θητείας των μελών του Κοινοβουλίου και δεν ρυθμίζει την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών σε εκλογικά θέματα.
- 77 Το ίδιο ισχύει για την απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115). Συγκεκριμένα, επισημαίνεται ότι, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση εκείνη, το Tribunal Supremo (Ανώτατο Δικαστήριο) υπέβαλε στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα σχετικά με το –διαφορετικό– ζήτημα του χρονικού σημείου κατά το οποίο ένα πρόσωπο που εξελέγη στο Κοινοβούλιο αποκτά την ιδιότητα του μέλους του θεσμικού αυτού οργάνου, προκειμένου να προσδιοριστεί η ημερομηνία από την οποία απολαύει της ασυλίας του άρθρου 9, δεύτερο εδάφιο, του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών, η

οποία απορρέει από την εν λόγω ιδιότητα. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έκρινε ότι η ιδιότητα του μέλους του Κοινοβουλίου αποκτάται από την επίσημη ανακοίνωση των εκλογικών αποτελεσμάτων, για την οποία επισήμανε ότι έλαβε χώρα στις 13 Ιουνίου 2019 όσον αφορά τις εκλογές που διεξήχθησαν στην Ισπανία στις 26 Μαΐου 2019. Αντιθέτως, το Δικαστήριο δεν τοποθετήθηκε επί των συνεπειών που πρέπει να συναγάγει το Κοινοβούλιο από την εκ μέρους των εθνικών αρχών κοινοποίηση του καταλόγου των εκλεγέντων βουλευτών, ιδίως δε επί του ζητήματος του κατά πόσον το θεσμικό αυτό όργανο δεσμευόταν ή όχι από μια τέτοια κοινοποίηση, ζήτημα το οποίο δεν αποτελούσε αντικείμενο των προδικαστικών ερωτημάτων που είχε υποβάλει το αιτούν δικαστήριο.

- 78 Στην πραγματικότητα, η απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115), όχι μόνο δεν στηρίζει τους ισχυρισμούς των αναιρεσιδόντων, αλλά αντιθέτως επιβεβαιώνει την ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου, δεδομένου ότι το Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 69 της αποφάσεως αυτής, ότι το Κοινοβούλιο δεν διαθέτει καμία αρμοδιότητα να αμφισβητήσει το νομότυπο της επίσημης ανακοίνωσης των εκλογικών αποτελεσμάτων ή να ελέγξει κατά πόσον αυτή συνάδει προς το δίκαιο της Ένωσης, όπερ, όπως προκύπτει από τη σκέψη 64 της παρούσας αποφάσεως, υποδηλώνει ότι το Κοινοβούλιο υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τις επίσημες ανακοινώσεις των αποτελεσμάτων που του κοινοποιούν οι εθνικές αρχές, όπως, εν προκειμένω, την ανακοίνωση της 17ης Ιουνίου 2019.
- 79 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν απέστη από την απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115), κρίνοντας, στη σκέψη 130 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το Κοινοβούλιο όφειλε να λάβει υπόψη τον κατάλογο των εκλεγέντων υποψηφίων που κοινοποιήθηκε επισήμως από τις εθνικές αρχές, δεδομένου ότι το θεσμικό αυτό όργανο δεν είναι αρμόδιο να ασκήσει οποιονδήποτε έλεγχο επί του περιεχομένου του εν λόγω καταλόγου.
- 80 Εξάλλου, δεν μπορεί να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ούτε ότι δεν έλαβε υπόψη τη διάταξη της 20ής Δεκεμβρίου 2019, *Puigdemont i Casamajó και Comín i Oliveres κατά Κοινοβουλίου* [C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149], με την οποία η Αντιπρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάνθηκε ότι δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η υπαγόμενη στην αρμοδιότητα των κρατών μελών εθνική εκλογική διαδικασία να πρέπει να θεωρηθεί ότι περατώνεται με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, αποκλεισμένης οποιασδήποτε μεταγενέστερης διατυπώσεως. Πράγματι, όπως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 139 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι το Βασίλειο της Ισπανίας υπερέβη την αρμοδιότητά του επιβάλλοντας την υποχρέωση για παροχή όρκου υπακοής στο Ισπανικό Σύνταγμα που προβλέπει το άρθρο 224, παράγραφος 2, του ισπανικού εκλογικού νόμου, το γεγονός αυτό δεν ασκεί επιρροή στην υποχρέωση του Προέδρου του Κοινοβουλίου να λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των εκλογών που του κοινοποιούνται επισήμως από τις εθνικές αρχές.
- 81 Συναφώς, από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε ούτε επί του αν το Βασίλειο της Ισπανίας ήταν αρμόδιο, βάσει του άρθρου 223, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και του άρθρου 8 της εκλογικής πράξης, να θεσπίσει την απαίτηση που επιβάλλεται με το άρθρο 224, παράγραφος 2, του ισπανικού εκλογικού νόμου ούτε επί του αν η απαίτηση αυτή αντιβαίνει προς το δίκαιο της Ένωσης. Αφού επισήμανε, στη σκέψη 117 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με αιτιολογία που δεν ενέχει παραμόρφωση, ότι οι αναιρεσιδόντες δεν είχαν δώσει τον όρκο υπακοής στο Ισπανικό Σύνταγμα που προβλέπει το εν λόγω άρθρο 224, παράγραφος 2, έκρινε, αντιθέτως, στη σκέψη 131 της αποφάσεως αυτής, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο και χωρίς να παραλείψει να αποφανθεί, ότι, όπως το Κοινοβούλιο δεν μπορούσε να θέσει υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα του καταλόγου των

- εκλεγέντων υποψηφίων που κοινοποιήθηκε επισήμως από τις ισπανικές αρχές στις 17 Ιουνίου 2019, ομοίως και το ίδιο ήταν αναρμόδιο να επιλύσει τα ζητήματα αυτά. Ορθώς συνήγαγε επομένως, στη σκέψη 135 της ίδιας αποφάσεως, ότι το επιχείρημα των αναιρεσειόντων περί ελλείψεως αρμοδιότητας των ισπανικών αρχών να θεσπίσουν την υποχρέωση που επιβάλλει το άρθρο 224, παράγραφος 2, του ισπανικού εκλογικού νόμου έπρεπε να απορριφθεί ως αλυσιτελές.
- 82 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, τα επιχειρήματα των αναιρεσειόντων που βάλλουν κατά του μέρους του σκεπτικού που παρατίθεται επαλλήλως από το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 132 έως 134 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στις οποίες το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το Κοινοβούλιο δεν είχε αποκλειστική αρμοδιότητα για τη θέσπιση των προϋποθέσεων και των απαιτήσεων που προηγούνται της ανάληψης καθηκόντων των βουλευτών, πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελή.
- 83 Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι, μετά το έγγραφο της 27ης Ιουνίου 2019, το Κοινοβούλιο εξέδωσε την πράξη της 13ης Ιανουαρίου 2020 με την οποία επέτρεψε στους αναιρεσειόντες να καταλάβουν τις έδρες τους χωρίς να ελέγξει προηγουμένως την εντολή τους, συνάγοντας, επομένως, τις συνέπειες που έκρινε ότι έπρεπε να προσδώσει στην απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115), δεν είναι ικανό να μεταβάλει τη νομική φύση του εγγράφου της 27ης Ιουνίου 2019, όπως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 121 και 122 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 84 Πρέπει ακόμη να διευκρινιστεί ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι αναιρεσειόντες, η προεκτεθείσα ανάλυση δεν σημαίνει ότι επιτρέπεται στα κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από την κατανομή των αρμοδιοτήτων που προβλέπει η εκλογική πράξη ή να μη συμμορφώνονται με το άρθρο 223, παράγραφος 2, και το άρθρο 232 ΣΛΕΕ, διευκρινιζομένου ότι τυχόν μη τήρηση των διατάξεων αυτών μπορεί να προσβληθεί ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, ενδεχομένως κατόπιν προδικαστικής παραπομπής στο Δικαστήριο, ή απευθείας ενώπιον του Δικαστηρίου βάσει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ.
- 85 Όσον αφορά, κατά δεύτερον, την εντολή της 29ης Μαΐου 2019, το Γενικό Δικαστήριο, αφού περιέγραψε και ανέλυσε το περιεχόμενό της, αποφάνθηκε στις σκέψεις 184 και 185 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι η εντολή αυτή δεν είχε ως αποτέλεσμα να εμποδίσει τους αναιρεσειόντες να προβούν στις διατυπώσεις που απαιτούνται πριν από την ανάληψη των καθηκόντων των βουλευτών, και συγκεκριμένα στη δήλωση περί μη συνδρομής ασυμβιβάστου και τη δήλωση περί οικονομικών συμφερόντων, και συμπέρανε εξ αυτού ότι η εν λόγω εντολή δεν αποτέλεσε την αιτία της αδυναμίας τους να καταλάβουν τις έδρες τους στο Κοινοβούλιο από την έναρξη, στις 2 Ιουλίου 2019, της πρώτης συνόδου μετά τις εκλογές. Στις σκέψεις 186 και 187 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η εντολή της 29ης Μαΐου 2019 δεν μετέβαλε τη νομική κατάσταση των αναιρεσειόντων και ότι το αίτημά τους περί ακυρώσεως της εν λόγω εντολής έπρεπε, κατά συνέπεια, να απορριφθεί ως απαράδεκτο.
- 86 Για να καταλήξει στο συμπέρασμα αυτό, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 179 έως 182 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, πρώτον, ότι η εντολή αυτή, με την οποία ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου απλώς επισήμανε ότι έπρεπε να μη χορηγηθεί ή να ανασταλεί η πρόσβαση στο κέντρο υποδοχής και να μη χορηγηθεί προσωρινή διαπίστευση στους Ισπανούς βουλευτές εν αναμονή της κοινοποίησης των οριστικών αποτελεσμάτων από τις ισπανικές αρχές, προσομοίαζε με μέτρο εσωτερικής οργάνωσης και είχε προσωρινό χαρακτήρα, δεδομένου ότι έπαυσε να παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων. Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η εντολή της 29ης Μαΐου 2019, όπως προκύπτει από τον

προσωρινό χαρακτήρα της, δεν προδίκαιζε τη δυνατότητα των αναιρεσιδόντων να τους χορηγηθεί στη συνέχεια οριστική διαπίστευση. Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι οι αναιρεσιδόντες δεν μπόρεσαν να καταλάβουν τις έδρες λόγω του ότι δεν περιλαμβάνονταν στην κοινοποίηση του επίσημου καταλόγου των αποτελεσμάτων που διαβιβάστηκε από τις ισπανικές αρχές και όχι λόγω του ότι δεν συνέταξαν τις δηλώσεις τους περί οικονομικών συμφερόντων τους και περί μη συνδρομής ασυμβιβάστου, δεδομένου ότι οι δηλώσεις αυτές μπορούν, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό, να συνταχθούν αφότου αρχίσει η πρώτη κοινοβουλευτική σύνοδος μετά τις εκλογές.

- 87 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι αναιρεσιδόντες, από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο δεν προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε ή αλλοίωσε τα πραγματικά περιστατικά, εξετάζοντας την εντολή της 29ης Μαΐου 2019 ως αυτοτελή πράξη σε σχέση με το έγγραφο της 27ης Ιουνίου 2019 και κρίνοντας ότι η εντολή αυτή είχε παύσει να παράγει αποτελέσματα κατά την ημερομηνία της επίσημης κοινοποίησης των αποτελεσμάτων από τις ισπανικές αρχές, στις 17 Ιουνίου 2019. Κατά συνέπεια, το επιχείρημα περί προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας λόγω των προβαλλόμενων παραμορφώσεων πρέπει επίσης να απορριφθεί.
- 88 Όσον αφορά την ενδεχόμενη αντίφαση μεταξύ, αφενός, του σκεπτικού που παρατίθεται στη σκέψη 181 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στην οποία το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το γεγονός ότι οι αναιρεσιδόντες δεν προέβησαν στη δήλωση περί οικονομικών συμφερόντων και στη δήλωση περί μη συνδρομής ασυμβιβάστου δεν ήταν ικανό να τους εμποδίσει να καταλάβουν τις έδρες τους από την έναρξη της πρώτης συνόδου του Κοινοβουλίου μετά τις εκλογές, και, αφετέρου, του σκεπτικού που παρατίθεται στη σκέψη 183 της ίδιας αποφάσεως, στην οποία το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι οι αναιρεσιδόντες δεν ισχυρίστηκαν ότι η εντολή της 29ης Μαΐου 2019 τους εμπόδισε να συντάξουν τις εν λόγω δηλώσεις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως προκύπτει από τη χρήση της φράσης «επιπλέον», η σκέψη 183 παρατίθεται επαλλήλως σε σχέση με το μέρος του σκεπτικού που δεν ενέχει πλάνη περί το δίκαιο ή παραμόρφωση, το οποίο παρατίθεται στις σκέψεις 179 έως 182 της εν λόγω αποφάσεως. Κατά συνέπεια, το επιχείρημα των αναιρεσιδόντων το οποίο βάλλει συγκεκριμένα κατά της εν λόγω σκέψης 183 πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές.
- 89 Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, στις σκέψεις 184 έως 187 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, συνάγοντας από το σκεπτικό που παρατίθεται, μεταξύ άλλων, στις σκέψεις 179 έως 182 της αποφάσεως αυτής ότι η εντολή της 29ης Μαΐου 2019 δεν αποτέλεσε την αιτία της αδυναμίας των αναιρεσιδόντων να καταλάβουν τις έδρες τους στο Κοινοβούλιο και δεν μετέβαλε τη νομική τους κατάσταση, με συνέπεια το αίτημα των αναιρεσιδόντων περί ακυρώσεως της ως άνω εντολής να πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.
- 90 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 91 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, τον οποίο προβάλλουν επικουρικώς, οι αναιρεσιδόντες προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι ερμήνευσε εσφαλμένα την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των εθνικών αρχών και του Κοινοβουλίου που προβλέπει το άρθρο 12 της εκλογικής πράξης. Κατά συνέπεια, ζητούν από το Δικαστήριο να επανεξετάσει τη νομολογία που απορρέει

από την απόφαση της 30ής Απριλίου 2009, Ιταλία και Donnici κατά Κοινοβουλίου (C-393/07 και C-9/08, EU:C:2009:275). Ειδικότερα, θεωρούν ότι το Κοινοβούλιο ήταν σε κάθε περίπτωση αρμόδιο να αποφανθεί επί εκλογικής ενστάσεως στηριζόμενης στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού, διότι άλλως θα παραβιαζόταν η αρχή της αποτελεσματικότητας, και εκτιμούν ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση κρίνοντας, χωρίς επιφύλαξη, ότι η εκλογική πράξη αποκλείει την αρμοδιότητα του Κοινοβουλίου να αποφαινεται επί των ενστάσεων που στηρίζονται στο εθνικό δίκαιο, ακόμη και όταν η εκλογική πράξη παραπέμπει στο δίκαιο αυτό. Προσθέτουν ότι τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης θα πρέπει να είναι σε θέση να ελέγχουν όλες τις πράξεις που στερούν από ευρωβουλευτή τα δικαιώματά του.

- 92 Όλως επικουρικώς, οι αναιρεσιδόντες υποστηρίζουν ότι το άρθρο 12 της εκλογικής πράξης ή οποιαδήποτε άλλη διάταξη της πράξης αυτής, του καθεστώτος των ευρωβουλευτών ή του δικαίου της Ένωσης, από την οποία προκύπτει ότι το θεσμικό αυτό όργανο δεσμεύεται από τις ανακοινώσεις των κρατών μελών επί εκλογικών θεμάτων ακόμη και όταν τα κράτη μέλη υπερβαίνουν την αρμοδιότητά τους, αντιβαίνει στο πρωτογενές δίκαιο, και ιδίως στα άρθρα 10 και 14 ΣΕΕ, καθώς και στο άρθρο 39, παράγραφος 2, του Χάρτη.
- 93 Το Κοινοβούλιο και το Βασίλειο της Ισπανίας υποστηρίζουν κατ' ουσίαν ότι, λαμβανομένης υπόψη της απάντησης στον πρώτο λόγο αναιρέσεως, παρέλκει η εκ μέρους του Δικαστηρίου εξέταση του δεύτερου λόγου αναιρέσεως κατά το μέρος που αφορά την αμφισβήτηση της νομολογίας που απορρέει από την απόφαση της 30ής Απριλίου 2009, Ιταλία και Donnici κατά Κοινοβουλίου (C-393/07 και C-9/08, EU:C:2009:275).
- 94 Το Κοινοβούλιο εκτιμά, εξάλλου, ότι η ένσταση περί ελλείψεως νομιμότητας που προέβαλαν οι αναιρεσιδόντες πρέπει να απορριφθεί είτε ως απαράδεκτη, διότι προβλήθηκε για πρώτη φορά στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας, είτε, επικουρικώς και εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμη.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

- 95 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, οι αναιρεσιδόντες υποστηρίζουν ότι το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε εσφαλμένη ερμηνεία της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών επί εκλογικών θεμάτων, και ειδικότερα του άρθρου 12 της εκλογικής πράξης, εφαρμόζοντας, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, τη νομολογία που απορρέει από την απόφαση της 30ής Απριλίου 2009, Ιταλία και Donnici κατά Κοινοβουλίου (C-393/07 και C-9/08, EU:C:2009:275). Από το σκεπτικό, όμως, επί του οποίου ερείδεται η απάντηση στον πρώτο λόγο αναιρέσεως, και ειδικότερα από τις σκέψεις 59 έως 67 της παρούσας αποφάσεως, προκύπτει ότι το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί.
- 96 Όσον αφορά την ένσταση περί ελλείψεως νομιμότητας που προέβαλαν επικουρικώς οι αναιρεσιδόντες, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου περιορίζεται στην εξέταση της εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτιμήσεως των λόγων, ισχυρισμών και επιχειρημάτων που συζητήθηκαν κατ' αντιμωλίαν ενώπιόν του. Πράγματι, αν διάδικος είχε τη δυνατότητα να προβάλει για πρώτη φορά ενώπιον του Δικαστηρίου ισχυρισμό που δεν είχε προβάλει ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, τούτο θα συνεπαγόταν τη δυνατότητα των διαδίκων να υποβάλουν στην κρίση του Δικαστηρίου, του οποίου η αρμοδιότητα στην αναιρετική δίκη είναι περιορισμένη, διαφορά με περιεχόμενο ευρύτερο εκείνης που υποβλήθηκε στο Γενικό Δικαστήριο (πρβλ. απόφαση της 29ης Φεβρουαρίου 2024, Euranimi κατά Επιτροπής, C-95/23 P, EU:C:2024:177, σκέψη 53 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 97 Εν προκειμένω, πέραν του ότι η ένσταση περί ελλείψεως νομιμότητας που εγείρουν οι αναιρεσείοντες στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου αναιρέσεως δεν συνοδεύεται από διευκρινίσεις βάσει των οποίων να μπορεί να εκτιμηθεί το βάσιμό της, από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι η ένσταση περί ελλείψεως νομιμότητας προβλήθηκε για πρώτη φορά στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας. Κατά συνέπεια, η ένσταση αυτή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.
- 98 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του τρίτου και του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 99 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως οι αναιρεσείοντες προσάπτουν, κατ' ουσίαν, στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και αιτιολόγησε ανεπαρκώς την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση κρίνοντας ότι η άρνηση του Προέδρου του Κοινοβουλίου να αναλάβει επείγουσα πρωτοβουλία βάσει του άρθρου 8 του εσωτερικού κανονισμού δεν συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ. Θεωρούν ότι εσφαλμένως, εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η άρνηση αυτή δεν συνδεόταν με την άρνηση να τους αναγνωριστεί η ιδιότητα του ευρωβουλευτή. Κατά τους αναιρεσείοντες, το Γενικό Δικαστήριο, αποφαινόμενο κατά τον τρόπο αυτόν, δεν έλαβε υπόψη το καθήκον αρωγής που υπέχει το Κοινοβούλιο έναντι των μελών του, το οποίο απορρέει από το άρθρο 5, παράγραφος 2, του εσωτερικού κανονισμού. Επισημαίνουν επίσης ότι, αν η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η προσβαλλόμενη άρνηση συνιστά ανυπόστατη πράξη, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ενέχει πλάνη περί το δίκαιο και παραμόρφωση.
- 100 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, σε παραμόρφωση, καθότι έκρινε ότι οι αναιρεσείοντες δεν είχαν υποβάλει αίτημα για την προάσπιση της ασυλίας τους βάσει των άρθρων 7 και 9 του εσωτερικού κανονισμού. Θεωρούν επίσης ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και απέστη από τη νομολογία που απορρέει από την απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 2008, Marra (C-200/07 και C-201/07, EU:C:2008:579), κρίνοντας ότι η άρνηση κοινοποίησης τέτοιου αιτήματος στην ολομέλεια δεν παρήγαγε έννομα αποτελέσματα δεκτικά προσφυγής βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.
- 101 Το Κοινοβούλιο και το Βασίλειο της Ισπανίας υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι, εφόσον δεν απορριφθεί ως απαράδεκτος, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Υποστηρίζουν ότι ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής ή, άλλως, επίσης ως αβάσιμος.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 102 Ο τρίτος και ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως θέτουν κοινά ζητήματα σχετικά με τη διάρθρωση και το περιεχόμενο των μηχανισμών προάσπισης των προνομίων και ασυλιών που προβλέπονται αντιστοίχως στα άρθρα 7 και 9 και στο άρθρο 8 του εσωτερικού κανονισμού. Πρέπει, επομένως, να εξεταστούν από κοινού.

- 103 Στις σκέψεις 155 έως 158 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το γεγονός ότι ο Πρόεδρος του θεσμικού αυτού οργάνου δεν ανέλαβε επείγουσα πρωτοβουλία προκειμένου να επιβεβαιώσει τα προνόμια και τις ασυλίες των C. Puigdemont i Casamajó και A. Comín i Oliveres βάσει του άρθρου 8 του εσωτερικού κανονισμού δεν ήταν συνέπεια ενδεχόμενης άρνησης του Προέδρου να τους αναγνωρίσει την ιδιότητα του ευρωβουλευτή, αλλά της μη άσκησης της διακριτικής του ευχέρειας να αναλάβει ή όχι τέτοια πρωτοβουλία. Το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε ως εκ τούτου ότι κατά της μη άσκησης της εν λόγω ευχέρειας δεν μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ακυρώσεως βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ. Διευκρίνισε εξάλλου, με σκεπτικό που παρατίθεται επαλλήλως, ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η μη ανάληψη τέτοιας πρωτοβουλίας από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου οφείλεται στην προβαλλόμενη άρνησή του να τους αναγνωρίσει την ιδιότητα του ευρωβουλευτή, η άρνηση αυτή δεν θα είχε, εν πάση περιπτώσει, δεσμευτικό αποτέλεσμα έναντι των ισπανικών αρχών.
- 104 Εν συνεχεία, στις σκέψεις 160 έως 167 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως στρεφόμενα κατά ανυπόστατης πράξης τα επιχειρήματα με τα οποία οι αναιρεσιέοντες βάλλουν, βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού, κατά της άρνησης του Προέδρου του Κοινοβουλίου να διαβιβάσει στην αρμόδια επιτροπή το αίτημά τους για προάσπιση των προνομίων και ασυλιών τους λόγω του ότι δεν είχαν υποβάλει τέτοιο αίτημα βάσει των άρθρων 7 και 9 του κανονισμού αυτού.
- 105 Το άρθρο 7 του εσωτερικού κανονισμού διέπει την προάσπιση των προνομίων και ασυλιών των μελών του Κοινοβουλίου. Ορίζει, μεταξύ άλλων, στην παράγραφο 1, ότι, στις περιπτώσεις που εικάζεται ότι τα προνόμια και οι ασυλίες βουλευτή ή πρώην βουλευτή έχουν παραβιασθεί ή πρόκειται να παραβιασθούν από τις αρχές κράτους μέλους, δύναται να υποβληθεί αίτημα προκειμένου το Κοινοβούλιο να αποφανθεί εάν σημειώθηκε ή ενδέχεται να σημειωθεί παραβίαση των εν λόγω προνομίων και ασυλιών, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1. Το γράμμα του άρθρου 7, παράγραφος 5, του εν λόγω εσωτερικού κανονισμού υποδηλώνει ότι κατά της απορριπτικής αποφάσεως επί τέτοιου αιτήματος μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ακυρώσεως βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.
- 106 Το άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, του εσωτερικού κανονισμού, το οποίο αφορά τις διαδικασίες σχετικά με την ασυλία, διευκρινίζει ότι το αίτημα για την προάσπιση των προνομίων και ασυλιών που μνημονεύεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, του ως άνω εσωτερικού κανονισμού μπορεί να υποβληθεί στο Κοινοβούλιο από βουλευτή ή πρώην βουλευτή ή και από άλλον βουλευτή στον οποίο έχει επιτραπεί να εκπροσωπεί τον ενδιαφερόμενο βουλευτή ή πρώην βουλευτή. Το άρθρο 9, παράγραφοι 3 έως 14, του εν λόγω εσωτερικού κανονισμού καθορίζει λεπτομερώς τη διαδικασία που εφαρμόζεται σε τέτοια αιτήματα, η οποία περιλαμβάνει ειδικότερα το στάδιο της εξέτασης από την αρμόδια επιτροπή του Κοινοβουλίου, τη δυνατότητα του ενδιαφερόμενου βουλευτή ή πρώην βουλευτή να εκφράσει την άποψή του και να προσκομίσει οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία που θεωρεί χρήσιμα, την εξέταση από το Κοινοβούλιο της πρότασης ή των προτάσεων αποφάσεως της επιτροπής, καθώς και την ανακοίνωση του ληφθέντος μέτρου στον ενδιαφερόμενο βουλευτή ή πρώην βουλευτή και στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.
- 107 Το άρθρο 8 του εσωτερικού κανονισμού ρυθμίζει την επείγουσα δράση του Προέδρου του Κοινοβουλίου για την επιβεβαίωση της ασυλίας βουλευτή. Το άρθρο αυτό προβλέπει ότι, στην περίπτωση κατά την οποία βουλευτής συνελήφθη ή η ελευθερία κινήσεών του περιορίστηκε κατά τρόπο που φαίνεται να παραβιάζει τα προνόμια και τις ασυλίες του, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου, ύστερα από διαβούλευση με τον πρόεδρο και τον εισηγητή της αρμόδιας επιτροπής, μπορεί να αναλάβει επείγουσα πρωτοβουλία με σκοπό την επιβεβαίωση των προνομίων και ασυλιών του ενδιαφερομένου. Όταν ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου κάνει χρήση

της αρμοδιότητας αυτής, αφενός, ανακοινώνει την πρωτοβουλία του στην ως άνω επιτροπή, η οποία λαμβάνει γνώση κατά την επόμενη συνεδρίασή της, και, αφετέρου, ενημερώνει σχετικά το θεσμικό όργανο.

- 108 Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι ο εσωτερικός κανονισμός προβλέπει δύο αυτοτελείς μηχανισμούς προστασίας των προνομίων και ασυλιών των ευρωβουλευτών. Ο μεν μηχανισμός που προβλέπεται στα άρθρα 7 και 9 του εσωτερικού κανονισμού κινείται κατόπιν αιτήματος που απευθύνεται στον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου και εξετάζεται σύμφωνα με τις διαδικαστικές ρυθμίσεις που προβλέπει το άρθρο 9, οι οποίες αποσκοπούν ιδίως στη διασφάλιση των δικαιωμάτων του ενδιαφερόμενου βουλευτή ή πρώην βουλευτή. Επί του αιτήματος αυτού εκδίδεται απόφαση του Κοινοβουλίου, κατά της οποίας, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 5, του εν λόγω εσωτερικού κανονισμού, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ακυρώσεως βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ. Ο άλλος μηχανισμός, ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 8 του ίδιου εσωτερικού κανονισμού, εμπίπτει, απεναντίας, στη σφαίρα της ατομικής πρωτοβουλίας του Προέδρου του Κοινοβουλίου ο οποίος αποφασίζει ο ίδιος χωρίς να υπόκειται σε τήρηση τυπικής διαδικασίας, δεδομένου ότι απλώς οφείλει να ενημερώσει σχετικώς, στη συνέχεια, την αρμόδια επιτροπή του Κοινοβουλίου και το ίδιο το θεσμικό όργανο.
- 109 Επομένως, αντιθέτως προς τα άρθρα 7 και 9 του εσωτερικού κανονισμού, το άρθρο 8 του κανονισμού αυτού παρέχει στον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου ίδια εξουσία να αναλάβει επείγουσα πρωτοβουλία για την επιβεβαίωση των προνομίων και ασυλιών βουλευτή, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8. Από την οικονομία του εν λόγω άρθρου 8, ερμηνευομένου υπό το πρίσμα των λοιπών διατάξεων του εσωτερικού κανονισμού, προκύπτει επίσης ότι ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου δεν υποχρεούται να αναλάβει τέτοια πρωτοβουλία, αλλά διαθέτει, συναφώς, ευρεία διακριτική ευχέρεια η οποία αποκλείει το δικαίωμα των βουλευτών να απαιτήσουν από αυτόν να λάβει συγκεκριμένη θέση (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 2014, Schönberger κατά Κοινοβουλίου, C-261/13 P, EU:C:2014:2423, σκέψη 24).
- 110 Ως εκ τούτου, όπως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 155 έως 157 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παρέχοντας επαρκή αιτιολογία και χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά το άρθρο 5, παράγραφος 2, του εσωτερικού κανονισμού, η μη άσκηση από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου της ευχέρειας που του παρέχει το άρθρο 8 του ως άνω εσωτερικού κανονισμού, η οποία δεν προκύπτει από την προβαλλόμενη άρνησή του να αναγνωρίσει στους αναιρεσειόντες την ιδιότητα του ευρωβουλευτή, αλλά από την εκ μέρους του άσκηση της ευρείας διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει, δεν συνιστά πράξη δεκτική προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ.
- 111 Τα επιχειρήματα που ανέπτυξαν οι αναιρεσειόντες κατά του σκεπτικού που παρέθεσε επαλλήλως το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 158 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελή.
- 112 Εξάλλου, από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε παραμόρφωση κρίνοντας, στις σκέψεις 163 και 164 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το αίτημα των αναιρεσειόντων για την προάσπιση των προνομίων και ασυλιών τους στηριζόταν στο άρθρο 8, παράγραφος 1, του εσωτερικού κανονισμού και όχι στα άρθρα 7 και 9 αυτού, τα οποία δεν μνημονεύονταν στο εν λόγω αίτημα.

- 113 Ορθώς επίσης το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 165 και 166 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εκ μέρους των αναιρεσιδόντων αμφισβήτηση της φερόμενης άρνησης του Προέδρου του Κοινοβουλίου να κοινοποιήσει το αίτημά τους στην αρμόδια επιτροπή του θεσμικού αυτού οργάνου στρεφόταν κατά ουσιαστικώς ανυπόστατης πράξης, ελλείψει αιτήματος υποβληθέντος βάσει των άρθρων 7 και 9 του εσωτερικού κανονισμού. Πράγματι, η προηγούμενη κοινοποίηση προς τον σκοπό της εξέτασης από την αρμόδια επιτροπή αφορά μόνον τα αιτήματα προάσπισης των προνομίων και ασυλιών που υποβάλλονται βάσει των άρθρων 7 και 9 του εσωτερικού κανονισμού, τα οποία καθιερώνουν, όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 107 και 108 της παρούσας αποφάσεως, αυτοτελή μηχανισμό σε σχέση με τον προβλεπόμενο στο άρθρο 8 του εσωτερικού κανονισμού.
- 114 Διευκρινίζεται επίσης ότι το επιχείρημα κατά το οποίο το Γενικό Δικαστήριο απέστη από την απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 2008, Marra (C-200/07 και C-201/07, EU:C:2008:579), δεν μπορεί να ευδοκιμήσει, δεδομένου ότι η ως άνω απόφαση αφορά το διαφορετικό ζήτημα των συνεπειών που πρέπει να συναγάγει εθνικό δικαστήριο, ενώπιον του οποίου έχει ασκηθεί αγωγή κατά ευρωβουλευτή, από την ύπαρξη αιτήματος προάσπισης των προνομίων και ασυλιών που έχει υποβάλει ο ενδιαφερόμενος στο Κοινοβούλιο. Εν πάση περιπτώσει, δεν μπορούν να συναχθούν συμπεράσματα εξ αυτής όσον αφορά τη φύση της μη ανάληψης επείγουσας πρωτοβουλίας όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 8 του εσωτερικού κανονισμού.
- 115 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ο τρίτος και ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν, η δε αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 116 Δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαινεται επί των δικαστικών εξόδων.
- 117 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 118 Δεδομένου ότι οι αναιρεσιδόντες ηττήθηκαν, πρέπει να φέρουν, πέραν των δικαστικών εξόδων τους, και τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του Κοινοβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων στην υπόθεση C-600/22 P-R.
- 119 Σύμφωνα με το άρθρο 184, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι, όταν η αναίρεση δεν ασκήθηκε από παρεμβαίνοντα πρωτοδίκως, αυτός φέρει τα δικαστικά έξοδά του μόνον αν έλαβε μέρος στην έγγραφη ή προφορική αναιρετική διαδικασία. Εν προκειμένω, το Βασίλειο της Ισπανίας, παρεμβαίνον πρωτοδίκως το οποίο συμμετείχε στην έγγραφη αναιρετική διαδικασία, θα φέρει τα δικαστικά έξοδά του, περιλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων στην υπόθεση C-600/22 P-R.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Οι Carles Puigdemont i Casamajó και Antoni Comín i Oliveres φέρουν, πέραν των δικαστικών εξόδων τους, τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3) Το Βασίλειο της Ισπανίας φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

(υπογραφές)